

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejeman:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izšla vsak dan zvečer izvenredno in praznično.

Inserati veljajo: petostopna petič vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pisma naročila brez istodobne vročitve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Zopet ne bo nič...

Za četrtek, dne 15. maja, je sklican državni zbor. Zdaj, ko so minile največje nevarnosti balkanske krize, se vlada ni več mogla ustavljati običnemu zahtevanju, naj se zbere državni zbor; uklonila se je, četudi nerada, vendar se tolaži, da predstojee zasedanje ne bo imelo pomena, da zopet ne bo nič...

Oficijozno že napovedujejo vporabo lepega § 14., s katerim si vlada lahko vselej pomaga, kadar ji parlament neče parirati. Če bi parlament ne dovolil vladi proračunskega provizorija, se hoče vlada poslužiti § 14. in si proračunski provizorij sama dovoliti. To je melodija, ki jo zdaj slišimo. Parlament se sploh še ni sešel, tisti, ki so krmili, pa že razmišljajo, kako bodo vladali brez parlamenta.

Vlada računa s tem, da parlament ne bo mogel delati, ker so se nasprotja med strankami poostрила. Češko-nemška pogajanja za spravo so se razbila, edino in izključno po krivdi nenasitnih Nemcev in vzlic popustljivosti Čehov, ki so šli v svojem odnehanju tako daleč, da so si nakopali nevoljo svojih lastnih rojakov. Rutensko-poljski spor se je vsled intransigentnega nastopa polj. škofa poglobil; poljske stranke so si med seboj tako v laseh, da je v nevarnosti celo enotnost poljskega kluba, obstrukcija rutenskih poslancev pa je skoro neizogibna. Naposled je pa tudi računati s tem, da bodo dalmatinski poslanci nadaljevali obstrukcijsko taktiko.

Vladi je menda s tem samo ustreženo. Sicer je pripravljen obširen program za delovanje parlamenta: davčni zakoni (mali finančni načrt), opravičnik, italijanska fakulteta, novela k rudniškemu zakonu, proračunski provizorij itd., a zdi se, kakor bi bilo na čelu tega programa zapisano: hvala Bogu, zopet ne bo nič. Tudi vladne stranke so menda tega mnenja in le skušajo od sebe odvaliti krivdo, da se uveljavljenje službene pragmatike zopet odloži za kdove kako dolgo.

Posebno skrb obrača vlada na to, da bi se čim manj govorilo o balkanski krizi in o avstrijski zunanji politiki. Naravno je pač, da se bodo

različne stranke oglašile in zahtevale pojasnil. Naznanja se, da bo na vse dotične interpelacije odgovoril ministrski predsednik takoj in obenem, da pa bo poskušil preprečiti razpravo o njegovem odgovoru. Vladne stranke upajo, da se dobi večina, ki bo odklonila predlog, naj se o odgovoru ministrskega predsednika otvori debata, češ, da bo za razpravljanje o zunanji politiki prilika pri razpravi o proračunskem provizoriju.

Če pa do te razprave sploh ne pride? Brez dvoma je namreč, da se vnamejo velike debate o ponesrečeni češko-nemški in poljsko-rutenski spravi in lahko se zgodi, da bo vlada končno segla po § 14. ter se na ta način ognila vsem neprijetnim debatam in posebno razpravi o zunanji politiki.

Po sedanjih dispozicijah naj traja zasedanje državnega zbora vsega skupaj le kakih šest tednov, namreč do konca junija. To je malo časa in v tem času bo parlament težko kaj drugega dognal, kakor proračunski provizorij in pa podaljšanje opravičnika za poslansko zbornico. V kolikor se da po človeški previdnosti soditi, bo ostalo vse drugo nerešeno, čeprav se gotove stranke s posebno vneto zavzamejo, da bi bil rešen vsaj mali finančni načrt. Toda mizerne notranje in zunanje razmere naše državne polovice so take, da skoro ni upati na kak uspeh, že ker vlada nima dobre volje in ji je ležeče le na tem, da se parlamenta čim prej odkriža.

Zopet ne bo nič... Kvečjemu se izpolni napoved želja dunajskih krščanskih socialcev in pride do razpusta parlamenta, dasi bi s tem ne bilo prav nič pomagano, zakaj strankarskih razmerij bi tudi nove volitve ne mogle bistveno predrugačiti.

Dogodki na Balkanu.

Predaja Skadra.

Črnogorski zastopnik Plamenac in vrhovni poveljnik brodogovja pred črnogorsko obalo sta se domeni, da predajo Črnogorci Skader jutri, v sredo 14. t. m. ob 2. popoldne.

Kar se tiče dolžitve, da je kralj Nikolaj predal Skader med drugim tudi zato, ker so Srbi odpoklicali svoje čete izpred trdnjave, piše bel-

gradska napredna »Pravda«: Eno najbolj neljubih presenetelj, ki jih je prinesla balkanska vojna Srbom, je bila, da je kralj Nikolaj predal Skader brez odpora.

Po predaji Skadra čaka sedaj Črna gora veliko kulturno delo. Tozadevno se je izrazil novi ministrski predsednik general Vukotić, da se bo nova vlada potrudila, da ohrani dobro razmerje s sosednimi državami in zlasti tudi z Avstro-Ogrsko. Stara še obstoječa nasprotstva naj se kakor hitro mogoče odstranijo. Jasno je, da zahteva korist Črne gore, da ostane v najožjem stiku z Avstro-Ogrsko.

O razvoju dogodkov na Balkanu se je izrazil kralj Nikolaj v nekem razgovoru sledeče:

»Veliko so zahtevale velesile od Črne gore, ko so vztrajale na tem, da mora Črna gora zapustiti Skader, s čimer so Črnogorci izgubili najlepši uspeh svojega orožja. Naj svet ne misli, da smo šli v boj samo zaradi boja, da se pokažemo kot junaki. Storili smo to, ker nam je to velevala dolžnost, ki so jo zahtevale nevzdržljive razmere v Turčiji in ob naših mejah. Bila je to osvobodilna vojna, ki smo jo bojevali za svoje brate, posvečene sicer poginu. Naša zahteva v Carigradu; da naj napravijo red, ni naša na merodajnih mestih odmeva. In vendar še nismo napovedali vojne. Dolgo sem se obotavljal, ker poznam grozote vojne in ker nisem hotel takoj žrtvovati krvi svojega ljudstva. Obrnil sem se do velesil, da naj prisilijo Turčijo, da napravi na mejah red in ko je ostalo tudi to brezuspešno, sem se obrnil do svojih sedanjih zaveznikov, ki so mi popolnoma pritrdili. Moje ljudstvo je bilo z menoj in moji vojniki so se bojevali kakor junaki. Turčija je potisnena iz Evrope. Če se bo pisala kdaj zgodovina evropske Turčije, bo to gotovo junaška knjiga za Črnogorce.

Moje kraljestvo se bo sedaj posvetilo utrditvam notranjega razvoja. Velike so kulturne naloge, ki čakajo mene in mojo vladu. Civilizaciji moramo napraviti pot tam, kjer je do sedaj ni bilo. Upam, da mi bosta Avstro-Ogrska in zlasti njega vzvišeni vladar Fran Josip I. olajšala to

misijo. Pozabiti pa se ne sme, da hoče tudi Črna gora živeti in da hoče imeti svoj prostor na solncu. Skader bomo zapustili in se vrnili v domovino. Sedaj se hočemo posvetiti mirnemu delu toda le težko bomo preboleli bolečino, ki jo vedno iznova občutimo, kadar se govori o ljubljenskem Skadru.

Da Črnogorci niso bili udeleženi na požaru Skadra, dokazuje tudi dejstvo, da je črnogorska vlada uvedla strogo preiskavo glede vzroka požara v skadarskem bazarju. Enajst oseb, ki so bile sumljive, da so zažgale, so že aretirali. Skoda se ceni sedaj že na kakih 20 milijonov kron.

Albanija.

Turško časopisje se še vedno zelo brani, da bi prišla Albanija pod turško suvereniteto ter pravi: Nemogoče nam bo dobiti tudi le najmanjši dobiček iz te dežele, zlasti ker nima z našo državo skupne meje. Nasprotno pa bomo morali skrbeti vsled navidezne suverenitete za pokritje deficitov in bomo morali prenašati vse intrige, ki jih bo pohlepnost raznih držav korak za korakom izgrajevala proti našemu zastopniku. Za Albanijo je se oglasil zopet enkrat že znani pretendent princ Ghika, ki razširja iz Budimpešte sumničjenja proti Esad paši ter pravi, da je Esad paša prodal interese Albanije, vsled česar hiti on, princ Ghika v Albanijo, da prevzame vrhovno poveljništvo nad četami Esad paše, ki jih je ta poslal domov.

Bolgarsko - romunski spor.

V petek so podpisali zastopniki velesil petrogradski protokol o bolgarsko-romunskem sporu. Protokol se objavi zaeno s sklepom mirovnih preliminarij. Glasom vesti iz Petrograda dobi Romunska Silistrija, med tem ko ostane oni del črnogorske obale, za katerega se je Romunska potegovala, bolgarski.

Zavezniki.

Nezanesljiva »Südslavische Korrespondenz« poroča baje iz Sofije:

Ministrstvo se trudi ugoditi nujnim željam Rusije po mirni rešitvi srbsko-bolgarskega konflikta ter je privolila v delno revizijo zavezniške pogodbe. Kabinet Gešov ni brezpogojno sprejel razsodišče Rusije, marveč le pod gotovimi pogoji. Bolgarska se hoče podvreči baje ruski razsodbi samo glede krajev Skoplje, Kumanovo, Gostivar in Dibra, med tem ko morajo ostati Bitolj, Veles, Ohrid in Prilep brezpogojno bolgarski. K tej vesti pač ni treba dostavljati, da je več kot neverjetna. Če se spominjamo razdelitve interesnih sfer, kakor so bile določene že začetkom vojne, ko se je oficijozno naglašalo, da gre meja interesnih sfer od sedanje srbsko-bolgarske meje proti jugu do reke Vardara, je jasno, da je pripisovati to najnovejšo vest samo želji po razdoru zveze.

Med Grško in Bolgarsko je prišlo do popolnega sporazuma. Bolgarska se je odpovedala Solunu in njega okolici v prilogi Grški. Zato se je baje Grška obvezala v eventualnem srbsko-bolgarskem konfliktu k nevtralnosti. Baje se bosta v kratkem sestala grški kralj Konstantin in bolgarski car Ferdinand, da poravnata vse difference, ki so nastale iz balkanske vojne med obema državama. Sprožil je to misel baje car Ferdinand.

Pri Cataldži.

»Secolo« poroča iz Carigrada: Poročila iz Sirije in Yemena so zelo pomirjujoča. Med četami pri Cataldži in na Kerzonezu je prišlo že opevotano med častniki, ki so pristaši mladoturškega komiteja in med pristaši umorjenega vojnega ministra Nazim paše, do ostrih spopadov. Več častnikov je bilo aretiranih. Tekom preteklega tedna je bilo baje več častnikov tudi usmrčenih. Zlasti med turškimi in albanskimi častniki je spor zelo hud. Tudi v Carigradu je ljudstvo samo navidezno mirno. Policija je zopet našla več revolucionarnih okolic, ki pozivljajo ljudstvo, da naj mašuje smrt Nazim paše in da naj oprosti brezmočnega sultana mladoturške kamarile. V petek je trikrat ustrelil nekdo v bližini porte na poljedelskega ministra Gelal be-

LISTEK.

Notarjeva sablja.

Spomini strahopetnega junaka.

Francoski spisal Louis d' Hucourt; preložil Vladimir Svetek.

Uvod.

Ne zdi se mi mogoče, da bi se bil kdo drug, odkar svet obstoji, tako bal in tolikokrat bal, kakor jaz Onésime-Prodent-Nicolas Bourdonnois, od meseca februarja do aprila leta Gospodovega 1814.

Noben smrtnik ni bil nikdar po rodbinskih tradicijah, po vzgoji, temperamentu in navadah manj predisponiran za nevarne avanture, ni imel po njih manj poželjenja, ali vendar...

I.

Tiha sreča.

Še leta 1812. sem bil srečen in zdelo se je, da se mi življenje prilazno smehlja. Moj oče, notar, mi je zapustil svojo dobro uvedeno pisarno v Noisy-le-Baru, pravo mero možgan in izvrstne želodec. Bilo mi je osemindeset let, meril sem pet čevljev tri palce, imel sem normalne oči, svež teint, zdrave zobe, lepo prečene lase in ljubek trebušček.

Kadar sem šel mimo njih, našpan v uradni opravi modricne bar-

ve z zlatimi gumbi, naprsnik od batista, jopič in hlače od nankina, svilen nogavice, napete na mečah, ki so poniževale meče cerkvenega služabnika v stolnici, čevlje lakaste s srebrnimi zaponkami, tedaj so šepetale klepetulje na pragih svojih hiš: »Bourdennois je pa res lep mož!«

To je mene veselilo, razljudalo pa je mojo soprogo, rojeno gospicu Harpy-Badinoitovo (iz pariške veletrgovine Harpy-Badinoit, Gorju et Cie., farmacevtski produkti na debelo), izvrstno bitje, pošteno, varčno, opremljeno s precejšno doto, toda nekoliko oglate plastike in ljubosumnega značaja.

Oporok in ureditev sukcesij je bilo vedno dosti spričo burne kakovosti življenja, ki ga je dalo živeti mojim sodobnikom Njegovo veličanstvo cesar in kralj. Kaj sem mogel želeči več?

Moje življenje je potekalo absolutno redno in mirno, deloma v pisarni, deloma v Noisy-le-Barski družbi. Glavne osebe te družbe so bile: moj bratranec, odvetnik Pitheux Bourdennois; naš župnik gospod abbé Potenciel, gospod mirovni sodnik Castelminois; gospod Grégoire Bercy, bogat vinski trgovec in njegova šarmantna soproga, rojena de la Rapée (nemara nekoliko preveč ponosna na svoje aristokratsko pokolenje), žandarmerijski stotnik Cohéron in nekdanji emigrant, distinguirani vidame Athanase des Chopinettes (ki je spadal pred revolucijo

med dauphinove mizne dostojanstvenike, in ki je nadaljeval med nami tradicije elegancije in galanterije starega dvora).

Shajali smo se vsak večer, enkrat pri enem, enkrat pri drugem, ob dolgih in molčečih partijah bostona, pri svetilki v velikih mirnih salonih, zlato in belo slikanih, s prevlečeno opravo od rahlo počrnelega lampasa.

Ali pa smo prirejali male intimne koncerte. Stara gospodična des Guillemites, ruinirana vsled revolucije, je svirala na klavir. Vdova Chanteloup, pikantna, dasi nekoliko zrela Bordeleza, je popevala, spremljevala se na gitari:

Vojaki, ujeti ob Mavrski obali...

Gospod abbé Potenciel je kazal precej čeden talent za rog in moj bratranec Pitheux Bourdennois je izkušal vsiliti vsem svoje preverjenje, da je na goslih najmanj Paganiniju enak.

Kar se tiče mirovnega sodnika Castelminois, je bil specialist v kosmatih pesmih, ne da bi bil pa kdaj žalil čut sramežljivosti.

Mladi in sijajni vicomte de Malancel je bil ljubljenev vseh mladih dam. Imel je veliko prednost, da je bil sam in edin mladi samec v mestu, ker so bili vsi drugi poklicani k armadi.

Njegov oče, zagrižen pristaš kraljeve stranke, je rajši plačal zanj že štiri namestnike po vedno bolj pretiranih cenah, kakor da bi bil dopustil, da bi bil vstopil v armado

uzurpatorja (tako je namreč imenoval Njegovo veličanstvo cesarja in kralja).

Jaz res nimam sreče, je z nasmehom navadno rekel vicomte spričo nezdgov svojih reprezentantov pod zastavami, ni mi več kakor trindvajset let in že so mi amputirali obe nogi pri Esslingenu leta 1809. In bil sem dvakrat ubit, prvič na Portugalskem v bitki pri Busaco od angleške topove krogle, drugič pri Navarri od krogle španske puške in na valov vstajev na pratež.

Tako mlad in že dvakrat ubit! To ga je delalo interesantnega.

Globoki mir našega življenja so le od časa do časa motili politični pogovori med žandarmerijskim kapite-nom Cohéronom in gospodom župnikom Potencielom, izvrstnim možem, ki pa je bil vročkrven in nagle jeze.

Abbé se je bil odkrito proglasil za sovražnika cesarjevega režima od aretacije papeža v Rimu po generalu Miolisu. Dal se je včasih zavesti h kompromitujočim predrznostim.

II.

Čar uniforme.

Bilo je v času, ko se je cesar pripravljal na preslavno ekspedicijo v Rusijo. Veletok vojaških čet, obrnjen proti Nemčiji, je travertiral neprestano naše mestce. Oj! V onih prvih mesecih leta 1812. smo videli pasirati polke, oblečene v vse mogoče barve, toda vedno ponosne, sapeurje

in godbo na čelu, dobro izvežbane, dobro oblečene, dobro oborožene.

Posebno vojaške garde, stare ali mlade, je bilo vesleje gledati: grenadirji, lovci, fizilirji, veliti, tiraerji, flankerji, voltizerji, vsi so korakali ponosno z ono samozavestjo, ki jim jo je dajal spomin na zmage in fanatična vdanost do njihovega cesarja. Pod njihovim korakom se je tresla zemlja...

Treba bi bilo, da ste živeli v onih časih, da ste videli defilirati one junake izpred Austerlitz, Jene, Friedlanda, Wagrama, če bi hoteli razumeti občudovanje, ki je je zbujala takrat francoska uniforma. Kdor jo je nosil, je bil bog; kdor je ni nosil, je bil nekoliko manj kakor človek.

Moja soproga, dasi malo prožeta z vojaškimi idejami, je prišla vendar včasih v ekstazo, posebno ob pogledu na tambour-majorje, te kolose, ki se jim je svetilo zlato v vseh šivih. Njihov visoki, dolgodlaki kolbach, ves s perjem okrašen, je vplival nanjo uprav fascinujoče.

Kar se tiče mene, sem gledal one junake z zadoščanjem, ki ga je zamogel občutiti vsak pameten človek, vedoč, da so tako mnogoštevilni in odločni med sovražnikom in nam. Želel sem jim mnogo sreče, ne da bi bil čutil najmanjše poželjenje jim slediti, zakaj najlepša perlanica na svetu ni bila v mojih očeh nikdar toliko vredna, kakor kratek, dobro honoriran akt.

(Dalje prihodnjia.)

ga, ki ga pa ni zadel. V krogih liberalne lige se govori, da gre samo za fingiran atentat, da bi imela vlada povod za nova zasledovanja. Že v soboto so se izvršile številne aretacije.

Poslanec Udržal o politični situaciji.

V listu »Union« opisuje poslanec Udržal notranjepolitično situacijo ter pravi vstopom v češko - nemško spravi, da morejo Čehi sprejeti samo tako spravo, ki ne ogroža edinstva dežele v upravi in zakonodajstva in pri čemer ostane enakopravnost obeh jezikov v deželi nedotaknjena. Drugačnja sprava je popolnoma nemogoča. Čehi in Nemci so z malimi izjemami za spravo, ki jo zavrta samo dunajske vlade, ki zavrta sploh vse narodnostne sprave v Avstriji. Dunajski kabinet v svoji celoti včasih ni toliko kriv, ker je pogosto samo orodje našega zunanje urada, intelektualnega provokatorja vseh notranjepolitičnih zmed. Ljudje naše visoke politike plava kljub obstoječi majoriteti nemških narodov v tujih vsenemških vodah. Če pa se razumeva najvišja politična umetnost tako, da se vedno daje z diplomatičnimi lažmi na naravnih temeljih države, potem moremo govoriti samo o neopravičljivem zaslepljenju. Ljubzen do avtonomije Albanije, ljubzen do otroka, ki so ga doma davili in bičali z žarečimi biči, nas ne reši težkih pogrškov naše nepolitične visoke politike. Še nedavno zasmehovana parola: Balkan balkanski narodom, si je pridobila kljub brutalnosti vsemogočih sultanov in kljub sedanjim spletkam svojo veljavo. Tudi Avstrija bo morala biti prej ali slej avstrijska. Morda bo treba za to še nekaj časa, odvrniti se pa ne da. Tudi sedanja nemška hegemonija ne more odvrniti končne zmage nemcem, more jo samo nekoliko zavleči. Vsa naša notranja zmedenost je posledica nemške hegemonije, ker se pojavlja povsod odpor proti nenanaravni nadvladi manjšine. Vsled tega so tudi pri nas izbruhnile narodnostne strasti. Vsled teh notranjih zmed pa tudi na zunaj nimamo nobene moči.

Štajersko.

Iz davčne službe. Deželno finančno ravnanje v Gradcu je imenovalo davčnega oficijala Milka Pleskoviča za davčnega oskrbnika. (Smo v »Slov. Narodu« že poročali. Op. ur.) Davčna praktikanca Gustav pl. Grutschreiber in Adolf Pristolitsch sta imenovana za davčna asistenti.

Iz Trbovelj. Požarna bramba priredi v nedeljo, dne 1. junija veliko Florjanovo veselico pod starodavno lipo pri »Spancu«. Čisti dobiček se porabi za nabavo motorne brizgalne.

Iz Celja. Nemški Schulverein razpošilja z Dunaja pisma, v katerih prosi za prispevek ob priliki obletnice svoje ustanovitve. Predzrni so pri tem društvu tako, da beračijo celo pri Slovencih! Pismom je priložena okrožnica, v kateri se na lažnjiv način opisuje in priporoča Schulvereinovo delo kot obrambno delo nemstva, v resnici pa so šulferajnske šole na Spod. Štajerskem do 90% napolnjene s slovenskimi otroci, katerim renegatski učitelji rujejo iz srca ljubzen do naroda in jezika in jih napolnjujejo s strupenim sovraštvom do lastnega rodu. Šulferajnsko delo je dostikrat prisilna germanizacija, je neprestana, še od države podpirana hujskarija proti lastnim državljanom, je delni vzrok nezdravim in anarhičnim razmerjem v naših deželah. Ali silna je, ker dela z velikimi sredstvi, zato je treba od nas obrambe. Ker nas ne ščiti država, se moramo ščititi sami in vzdrževati svojo šolsko družbo. Darujmo Ciril-Methodovi družbi vsak po svojih močeh!

Iz St. Jurja ob J. Ž. Šentjurski pevski zbor priredi v nedeljo, dne 18. maja t. l. ob 7. zvečer pri Nendli velik spomladanski koncert. Na sporedno so skladbe domačih skladateljev Adamiča, dr. Schwaba, Premrla, Volariča, dr. J. Ipavca in dr. ter tri od O. Deva harmonizirane koroške narodne pesmi. Šentjurski pevski zbor je znano dober in zato priporočamo obisk tega koncerta tudi bližnjim in daljnim sosedom.

Izdajanje nemško pisanega lista na Spodnjem Štajerskem. V »Slogi« se zavzema neki dopisnik za izdajanje nemško pisanega lista, ki bi ga izdajali spodnještajerski Slovenci v prvi vrsti za to, da bi podučeval vladne in nemške kroge o naših političnih in gospodarskih zahtevah ter nazorih. Stvar bi se naj po mnenju »Sloginega« dopisnika uredila tako, da bi list ustanovili naprednjaki in

klerikalci skupno, bi ga skupno urejevali in — skupno plačevali deficite. Ta ideja je v toliko interesantna, ker bi se naj sedaj naprednjakom in klerikalcem skupaj zgodilo isto, kar so si skušali že posamezno. Klerikalci so imeli že dva taka nemško pisane časopise, pa so morali zaradi obilnih deficitov oba ustaviti. Prilicno enake skušnje imamo naprednjaki. Stvar je že taka, da Slovenci nemško pisane časopise danes že odklanjajo, pa najsi bodo redigirani v slovenskem ali nemško-nacionalnem duhu; informiranje vlade iz nemško pisanega lista ne bo potrebno in nemška javnost pa nam bo sovražna ostala, pa naj ji že potem pravimo o svojih postulatih in težavah v nemškem ali slovenskem jeziku. Če je »Slogin« dopisnik mnenja, da nas naj naprednjake in klerikalce vrag vzame, če ne spravimo nemško pisanega lista skupaj, bo to pač nekoliko pretirano. Naj poskusijo sedaj enkrat »Slogini« pristati z izdajanjem nemško pisanega časopisa; to bo najbolje, ker ne bo potem sitnosti z nasvetovanjem napredno-klerikalno redakcijo. Bojimo se samo, da bo uspeh prav tako negativen kakor je bil že poprej v Mariboru in Celju.

B. S. E. in I. O. G. T. Kaj je to? To ste dve največji sovražnici slovenskega ljudstva. Doslej ste mislili, bedaki, da nas uničujejo nemški kapital, alkohol, nemški sistem vladanja v naši državi. Kaj še! Mariborska »Straža« razpravlja v svoji binkoštni številki na uvodnem mestu, da ste največji sovražnici slovenskega naroda angleška biblijska družba (Bible Society of England) in anti-alkoholno propagando širijo neodvisni red dobrih templarjev (Independent Order of Good Templars). Angleška biblijska družba je storila slovenskemu narodu to veliko krivico, da je razširila med nami nekaj izvrstnih Stritarjevih prevodov Sv. pisma. Morda se ne strinjajo ti prevodi povsem z navodili in nazori katoliških, za ljudstvo namenjenih izdaj Sv. pisma — ali ne verujemo, da bi izgubila vsled čitanja teh prevodov katoliška cerkev kako ovčico na Slovenskem in bi se bil kdo toliko pohujšal kakor če sliši drugega prevajalca Sv. pisma, dr. Kreka, pozivati verne kristjane, da naj pokoljejo liberalce in jih pomečejo v grape. Red dobrih templarjev pa je pri nas popolnoma neznan; bilo bi morda bolje za nas, če bi bil močno znan! Pa če bi se borilo v njegovem imenu nekaj mož proti alkoholizmu na Slovenskem, trdi »Straža«, da bi hoteli širiti — neverstvo! Stara in vedno nova pesem: alfa in omega vsega »narodnega« dela morajo biti na Slovenskem interesi cerkve in duhovništva, ki nimajo po navadi ničesar opraviti ne s pravim verstvom ne z moralno povzdigo ljudstva. Po ovinkih se dela za črno internacionalo.

Maribor. Na različna vprašanja radi cvetličnega dneva za nemško kočo na našem zelenem Pohorju se poroča, da je sklenila podravsko podružnica Slov. plan. društva s spoznanjem Slov. glasbenega društva prirediti koncert v Narodnem domu, čisti dobiček se bo porabil za kočice pri Sv. Anehu. Naprosile so se naše poštvalne dame, da bodo razprodajale vstopnice, slavno občinstvo se prav vljudno prosi, da jih pridno kupuje, saj bo imel poleg užitka tudi zavest, da je storil nekaj dobrega za narod.

Drobne novice. V Ljutomeru se vrše občinske volitve v sredo, dne 21. maja. Slovenci imajo 3. razred v rokah in ga morajo ohraniti. — Umrl je v Slovenski Bistrici 84letni Stefan Iskra. Bojeval se je še pod Radeckim v Italiji. — Iz Sevnice poročajo, da so našli ob cesti proti Šmarju 50 let starega delavca Franca Kljuna mrtvega. Umrl je vsled zastrupljenja z alkoholom.

Koroško.

Slovenci na letovišča na Koroško! V »Edinosti« vabi neki dopisnik slovenske letoviščarje na Koroško. Lepa je Švica, lepa sta Tirolska in Francoska, toda vsega, česar ti nudi narava tam, vidiš tudi lahko v tužnem Korotanu in opravičeno je ime »Rožna dolina«. Ne samo mogočno gorovje, ki utešuje želje hribolazca, tudi mična jezera krasijo naše doline! Kljub velikemu slovesu Vrskega jezera širom Evrope se naši letoviščarji le malo, ali sploh nič ne brigajo za nje! Je pač žalostno dejstvo, da domačini ne vedo ceniti svojega blaga in krasote svoje zemlje. Kljub vsej njeni veliki zanimivosti se mu zdi prevsakdanje, in prepušča jo raje tujcu v občudovanje. Dopisnik potem navaja posamezne slovenske kraje, ki so kakor nalašč za letoviščarje: Klopinsko jezero, Bela pri Železni kapli, Tolsti vrh pri Guštajnu, Kotlje, Rabelj v Kanalski do-

lini itd. Dohajanje slovenskih letoviščarjev bi imelo veliki pomen za narodni razvoj med koroškimi Slovenci. Popolnoma se strinjamo z dopisnikom ter vabimo Slovence, naj obiskujejo lepa slovenska letovišča na Koroškem. Vendar pa bi nekaj želeli. Objavilo naj se slovenski hoteli, slovenske gostilne in pa slovenske hiše, ki sprejemajo letoviščarje.

Zagonečen umor v Beljaku. V vili Palese na Bismarkovi cesti v Beljaku se je izvršil v nedeljo zagonečen umor. Ko so hoteli delavci govoriti z gospodinjo in lastnico vile, 36letno gđ. Julijo Palese, ki je šele predlanskem vilo zgradila in biva v nji še le nekaj dni, so našli kuhinjska vrata zaklenjena, skozi ključavnico pa so videli, da leži njihova gospodinja mrtva na tleh. Obvestili so policijo, ki je vlomila vrata in vdrla v kuhinjo. V kuhinji so našli na tleh v krvi Palese mrtvo. Imela je prestreljen vrat, krogla je predrila vrat in levo ključnico in obtičala za kožo. V kuhinji niso dobili nobenega orožja, kuhinja je bila zaklenjena, ključa ni nikjer. Gotovo je, da se je izvršil zavratec umor, morilec je svojo žrtev zaklenil v kuhinjo in vzel ključ s saboj. Policija je uvedla strogo preiskavo. Najbolj osumljen umora je njen svak, neki mizarski mojster v Beljaku, pri katerem je Palese predno se je preselila v vilo, delj časa stanovala. Svaka so aretirali, on taji dejanje, preiskava se nadaljuje. Truplo so odpeljali v mestno mrtvašnico, kjer se vrši danes sodna obdukcija. Ta zagonečen umor je povzročil po mestu veliko presenečenja in pozornosti.

Samomor požigalke. V Grebinku so aretirali zidarjevo ženo Rosino de Cilio, ker so jo zasačili pri požigu. Prepeljali so jo v celovške zapore kjer se je v soboto v celici obesila.

Vlom v planinsko kočo. Neznani vlomilci so vdrli v planinsko kočo Volšperk nemškega planinskega društva. V koči so razbili 5 vrat, toda plena niso dobili, ker je bila koča prazna. Škoda znaša 70 kron.

Primorsko.

Iz poštne službe. Za poštne praktikanca je imenovan v Trstu abiturient, dovršen realcec Dominik Pavličič.

Iz ljudskošolske službe. Izpit učne sposobnosti za ljudske šole so napravili Birs Josipina, Brajda Karolina, Brezavšček Avgust, Cigoj Pavla, Grobming Adolf, Hrast Marija, Kazafura Maks, Marušič Valburga (tudi nemški učni jezik), Molar Frančiška, Mungerli Ana, Novak Ana (tudi nemški), Safarič Franc (tudi nemški), Toroš Jos., Trdan Roza (tudi nemški), Trobiš Jos., Vavpotič Frančišek (tudi nemški) in Vovk Karel. Ena kandidatinja izpita ni napravila.

Slovesno posvečenje novoimenoanega poreško-pulškega škofa dr. Trifona Pederzollija se vrši v baziliki sv. Justa na praznik sv. Petra in Pavla dne 29. junija.

Goriški magistrat zopet pogorel. V ulici Manzoni v Gorici je hotel zidati posestnik Martini novo hišo. Mestni svet pa mu je zgradbo prepovedal, češ da bi bila to zadnja hiša v vrsti in bi se videla vsled tega na eni strani prazna gola stena. To pa bi bilo grdo in neestetično. Martini se je pritožil na deželni odbor, ki je pritožbo ugodil in dovolil stavbo. Magistrat se je vsled tega pritožil na upravno sodišče, ki pa je magistratno pritožbo zavrnilo in potrdilo ukrep deželnega odbora.

Kolesarsko društvo »Balkan« v Gorici priredi dne 20. julija 1913. mednarodno dirko, na katero že zdaj opozarja športna društva.

Vojak utonil. Povodom pionirskih vaj na Soči pri Gorici je padel v vodo neki pionir. Njegov desnetnik je skočil za njim in zgodilo se je, da se je pionir rešil, požrtvovalni desnetnik pa je utonil.

Smrtna nesreča v tovarni za linolej. V soboto se je ponesrečil v tovarni za linolej v Trstu 36letni strojnik Josip Mušič, doma iz Gorice. Zašel je pri popravljanju parne sesalke z roko med kolesa, na kar ga je zagrabil stroj za glavo in mu jo popolnoma zdrobil. Razmesarjeno truplo so odpeljali takoj v mrtvašnico.

Mlada tatila. V Trstu so aretirali komaj 15letno služkinjo Berto Debevc, doma iz Vodolj pri Krškem, ker je ukradla svoji gospodinji 300 kron vredno vratno veržico in 14 kron vredna očala. Debevcova je tatvino priznala. Vratno veržico je prodala neki znani prijateljici za 2 kroni, očala pa nekemu neznanemu gosposu za 50 vin.

Pretkana vražarica. V Trstu so zaprli znano in pretkana vražarico 31letno Antonijo Perlano, ki je ogoljufala več žena in deklet s pro-

rokovanjem iz kart za več tisoč kron.

K umoru pri Sv. Roku v Trstu poročamo dodatno, da je mehanik Franc P. napadel mojstra Bernardinija, ker sta že delj časa v prepiru in ker ga je Bernardini baje neprestano šikaniral. Napadel ga je s trioglato pilo in mu prizadel smrtno rano. Bernardini je obležal kot mrtev, vendar se je posrečilo zdravniku, da ga je spravil k zavesti, nakar so ga odpeljali v bolnišnico, kjer so ga operirali. Operacija je sicer dobro izpadla, vendar pa je malo upanja, da bi mož okrevljal. Zločinec se je po izvršenem zločinu takoj preoblekel in šel na policijo, kjer je izjavil, da je izvršil dejanje v hipni silni jezi, vsled katere je bil popolnoma zmeden.

Trčenje parnikov. V soboto je trčil v Trstu Lloydov parnik »Almisa«, ki je prišel iz Benetk, ravno ko se je hotel izogniti neki jadrnici v Lloydov parnik »Princ Hohenlohe«, ki je dobil lahke poškodbe.

Viharji na morju. V zadnjih dneh so vladali po Jadranskem morju strašni viharji, ki so povzročili veliko nezgod. Vsi parniki so prišli na svoje cilje z ogromnimi zamudami. Parniki so vsled viharjev vozili silno počasi. Tudi več blaga v parnikih je bilo poškodovanega. Tudi popotniki so zelo trpeli vsled morske bolezn.

Zopet puljska občinska afera. V nedeljo so aretirali zopet bivšega blagajnika mestne občine puljske znanega Tomaža Galanteja. Mož je stal svoječasno kot glavni krivec zaradi goljufij in sleparij, ki so se izvršile na puljskem magistratu, pred rovinjsko poroto in je bil takrat z drugimi vred oproščen. O ti famozni sodbi smo že poročali. Toda cela zadeva s tem še ni bila rešena. Uvedla se je ponovno disciplinarna preiskava, ki je odkrila nove sleparije na magistratu. V zvezi s temi je seveda tudi zopet Tomaž Galante, vsled česar so ga ponovno aretirali in ga prepeljali z avtomobilom v rovinjske zapore. Govore, da se bo izvršilo še več aretacij glede te afele in sicer da bodo nekaj krivcev aretirali že danes.

Nov hrvaški list. V Spljetu je jel izhajati nov list »Ujedinjenje« kot glasilo jugoslovanskih nacionalistov. Izhajal bo vsak petek. Geslo novemu listu je: Hrvati, Srbi in Slovenci so eno. List stane 5 kron na leto.

Binkoštni izlet „Glasbene Matice“ v Trst. Koncert v „Narodnem domu“ v Trstu.

Za binkošne praznike je priredila »Glasbena Matica« v Ljubljani tridnevni izlet v Trst, spojen s koncertom v Narodnem domu. Izletnike je odpeljal poseben vlak v soboto dopoldne točno ob pol 10. iz Ljubljane. Udeležba je bila povsem povoljna in zadovoljiva. Vožnja je bila krasna. Bolj ko smo se bližali cilju, bolj se je svetilo in jasnilo in v zlatem lesketu solnčnih žarkov nas je sprejel Trst. Na tržaškem kolodvoru so sprejeli ljubljanske goste poleg številne množice tržaških Slovencev, Hrvatov in Srbov odbor tržaške podružnice »Glasbene Matice« s predsednikom g. dr. Slavikom na čelu, dalje gg. dr. Gregorin, Hubad, učitelj petja Mahkota, Fr. Rus, in učitelj zbora srbske Čitalnice Mišeta. Oficijelnega pozdrava in nagovorov ni bilo. Prisrčno so se pozdravili bratje med sabo in se nato porazdelili po raznih hotelih. Ob pol 4. popoldne se je vršila glavna skušnja z zborom, s solisti in orkestrom, ob pol 9. zvečer pa se je pričel koncert.

Napolnila se je velika dvorana do zadnjega prgostora in priznati se mora, da je bilo malokaterikrat tako povpraševanje po prostorih. Že uro pred koncertom so bili razprodani vsi sedeži, in tudi stojišča so bila nabito polna. Po celi dvorani je zavladalo silno zanimanje in nestrpno pričakovanje. — Ko se je razpovrstil zbor na znatno v dvorano podaljšanem ordu, orkester pa na odru v ozadiju, in je stopil na dirigentovo mesto koncertni mojster gosp. Matej Hubad, je završalo po dvorani kot vihar ploskanja in živio - klicev. Dirigentova palica je mahoma napravila zopet tišino v dvorani, oglasili so se tihi nežni glasovi violon kot prehod in kot uvod v mojstrsko delo Dvořakovo »Mrtvaški ženini«. Ni na mestu, da bi se tu spuščali v strogo strokovno kritiko, to je naloga strokovnih listov, omenimo pa brez pomislekov vtisk, ki ga je napravil koncert na poslušalce. — Zbor, o njem se mora posebno poudarjati njegova uglasenost in vrla discipliniranost. Tu se pozna šola našega mojstra Hubada. Soprani so bili jako čisti in

posebno enozvočni, alti lepi, posebno v nižini, kjer so se odlikovali s polnostjo glasu. Tenorji so z lahkoto preobvladovali, bili so jako čisti in polni, basi sonorni in obsežni. Zbor je izvajal zlasti fino pianissimo in ni presegal v fortissimih one meje, ki jo zahteva komponist za lepo celoto. Tudi solisti so bili izborni in so si priborili obilo priznanja in pohvale. Gospa Mira Dev - Costaperaria »Tržaški slavček« se je kot običajno odlikovala tudi v tem koncertu v vlogi mrtvaške neveste. Vsak je občudoval njene krasne speve in njen sijajen, srebrno čist glas, s katerim je premagala z lahkoto vse teškoče, s katerimi je obdaril skladatelj njeno krasno vlogo. Posebno krasna je bila njena molitev, presenetljivo je izražala pretresljivo bolelost in strašno grozo. G. M. Dev - Costaperaria je dobila v znak priznanja krasen cvetlični nastavek z napisom: »Umetnici Costaperarii — Glasbena Matica 10. V. 1913.«

Tenorsko vlogo mrtvaškega ženina je pel Tržačanom do je sedaj še nepoznan pevec gosp. Rijavec. On razpolaga z izbornim, izšolanim, obsežnim in posebno v višini zelo čistim in polno dočim glasom. Umetnik je še zelo mlad in gotovo so dani pri njem vsi predpogoji, da postane sloveč tenor. Svojo nalogo je izvršil izborno, dobro se je vpleljal v tržaške kroge in je žel mnogo priznanja. — Basovsko vlogo pripovedovalca je častno rešil naš znani in priljubljeni pevec gosp. Križaj, katerega sedaj žal izgubimo iz Ljubljane. Njegov pripovedovalni ton je bil povsem primeren delu, celoti, posebno pa se je odlikoval pevec z najfinjšim in najlepšim poglabljenjem v svojo vlogo, s fino vokalizacijo in s svojim obsežnim sonornim glasom, ki se je čisto mogočno dvigal preko celega zbora. Največje priznanje za to prekrasno umetniško prireditve pa gre brez dvoma gosp. koncertnemu mojstru Hubadu, ki si je stekel toliko zaslug in vrlin, da se mu po vsi pravici lahko reče, to je naš mojster. Ob koncu II. dela so mu poklonili tržaški Slovenci lovorjev venec z napisom: »Mojstru Hubadu — tržaški Slovenci!« Obenem pa se je vsul pri ti priliki cel dež bujnega cvetja na zbor, s katerim je izreklo občinstvo med burnim aplavzom zahvalo za prekrasni užitek. Cel zbor je bil v cvetju.

Orkester je bil dober. Za orkester c. kr. bos. - herc. pešpolka št. 4 so bile pred koncertom velike težave. Premeščen je namreč in bi bil moral oditi iz Trsta. Toda posredovanju merodajnih krogov se je posrečilo, da je orkester ostal. Orkester pod vodstvom kapelnika gosp. Paulisa je imel precej težavno nalogo, katero pa je častno rešil. Diskretno je spremljal zbor in je podal lep okvir celoti, ki jo je sestavljal mojster Hubad s svojim zborom. Orkestru se je poznalo, da je zelo sodeloval pri slovenskih prireditvah in da umeva, da živi v slovenski glasbi. Koncerta, katerega se je udeležila cela elita tržaške slovenske publike, so se udeležili v velikem številu tudi Italijani, med njimi strokovnjaki v glasbi in za laško godbo merodajni kritiki, ki so se izrekli o izvajanjih zelo laskavo in priznalo. Po koncertu so se gostje razšli po raznih hotelih, nameravane zabave po koncertu v koncertni dvorani ni bilo.

V nedeljo popoldne so si gosti ogledali znamenitosti mesta Trsta, popoldne ob 2. pa so se odpeljali s parnikom družbe »Dalmatia« »Bosnia« na izlet po morju. Parnik je bil napolnjen, toda žal se ta izlet ni tako posrečil in ni nudil udeležencem toliko užitka, kot so ga pričakovali. Zato je namreč deževati, kljub temu pa je bilo morje mirno. Parnik je pristal v Kopru, kjer so ostali udeleženci skozi tritret ur, nakar je odplul mimo Pirana in Portorose v Trst. En del gostov se je odpeljal drugi dan v Postojno, ostali pa so se vrnili v Ljubljano.

Izlet je povsem izborno uspel, posebno koncert, in veliko si je pridobila »Glasbena Matica« na ugledu in si zaslužila obenem toplo zahvalo udeležencev in Tržačanov za izreden užitek tega lepega izleta.

Dnevne vesti.

Naroden hrvaški škandal. »Slov. Narod« je v četrtek objavil, da je hrvaška Katoliška tiskarna izdala železniški vozni red, ki obsega tudi proge v slovenskem ozemlju. Odločno in upravičeno se graja, da so imena postaj na Slovenskem tiskana zgolj v nemškem jeziku, samo našo Vrhniko so prevedli v »Gornjo Ljubljano!« Zagrebška inteligenca noče poznati naših Brežic, Krškega, Sevnice, Radeč itd., ampak samo Rann, Gurkfeld, Lichtenwald, Ratschach. Ako nas Hrvati, ki so nam najbližje, tako prezirajo ter vedo samo za tiste spake, ki so nam jih vsi-

lili Nemci, moramo, to nebržnost z vso odločnostjo obsojati. Zavednemu Slovincu pač ne pride na um, da bi za hrvaške kraje rabil madžarska imena. Da naši bratje postopajo drugače, nas mora žaliti in boleti. Naš ljubeznivi radikalni dnevnik za meni, da notica »Slov. Naroda« ni bila umestna in da ne bode nič pomagala, ter pripomni: »Zakaj ta ogorčenik, ki je pisal notico, na naših postajah ne izpremeni nemških napisov, ki se bleste edini in na prvem mestu? Ako bi Hrvati videli in čitali slovenske, bi jih tudi rabili.« Težko je reči, ako izvirajo te besede bolj iz nevednosti ali zlobnosti. Neštete kratke smo grajali v raznih zastopih in v javnih listih nemške spakodranke krajnih napisov ter zahtevali, da se odpravijo. Sedaj pa naj tisti, ki graja postopanje naših sosedov, najprej sam odpravi nemška imena naših postaj, preden hoče kritikovati hrvaške vozne reke! Naj se oglasi tisti Slovenec, ki je zmožen odpraviti popačena imena ter poleg samonemških vsaj napraviti dvojezična imena železniških postaj, hvaležnost Slovincu mu je zagotovljena. Znano je, da imamo pri drž. železnicah na Slovenskem, na Kranjskem in Primorskem tudi pri Južni železnici dvojezične napise in da jih tedaj tudi Hrvati lahko vidijo, čitajo in rabijo. Imamo tudi mnogo slov. voznihih redov, na katerih so naša krajna imena pravilno pisana. Nebržnost naših sosedov za slovenska imena smo žal tudi sicer šestokrat opazovali. Kolikrat moremo čitati uradne dopise iz Hrvaškega z naslovi: Kot, sud v Ill. Feistritz, Reifnitz, Gurfeld, Landstrassu itd.! To tudi od sosednih hrvaških sodišč in drugih uradov in v službah, ako je tudi v naših dopisih iz dvojezičnih štampilj slovensko ime razvidno. Pred par leti sem se vozil s hrv. kadetom, bivajočim v Zagrebu, od ondot proti Zidanemu mostu. Mlad inteligent Hrvat je govoril samo o postajah Rann, Gurfeld in Lichtenwald ter se nisem mogel dovolj čuditi, da Zagrebčani ne poznajo Brežic in Krškega, kamor pogostoma delajo izlete. Ne rečemo, da ni izjem med Hrvati, toda nujno je želeči, da se taki za nas žaljivi vojni listi odpravijo in ne pošiljajo več med svet. Opazovalec.

— Zakaj Nemca povsod sovražijo? O tej temi je te dni razpravljal v dunajski »Die Zeit« Karel Evgen Schmidt. Prišel je do teh — le zaključkov: »Nemec je lakaj in parveni z vsemi neprijetnimi lastnostmi takega človeka. V Italiji in na Angleškem ga smatrajo za neko vrsto divjaka. Dante govori o Nemcih kot o požeruhih, Burton in Shakespeare ne imenujeta Nemca drugače, kakor pijanca — »ein Vorwurf übriges, den sie immer wollauf verdient haben, mehr als irgend ein anderes Volk.« Hebbel piše: »Vsi narodi sovražijo Nemca kakor zlodja.« V nasprotju z Nemcem je Francoz povsod dobrodošel, povsod ga imajo radi in ga narovnost ljubijo. Zakaj to, kako to, se vprašuje Karel Evgen Schmidt. In na to vprašanje odgovarja Schmidt: »Francoz se počuti dobro samo, ako se vsi ljudje okrog njega počutijo dobro in zato je prijazen in vljuden in ljubeznen.« »Prepričan sem, da je to glavni vzrok splošne priljubljenosti Francozov v inozemstvu. In proti temu moremo Nemci prav tako malo, kakor osel proti psičku, ki ga ima dama v naročju. Francoz ima pač že od narave najeleгантnejše in najbolj prikupljive manire, dočim smo Nemci narodni medvedi.« Priznati je treba, da ima Schmidt precej dobre oči za napake, katere so glavni vzrok, da so Nemci na vsem svetu sovraženi. Zdi pa se, da je premalo poudarjal bahavost, napihjenost in nasilno naravo, lastnosti, ki delajo Nemce najbolj odurne in vzbujajo največ mržnje. Zlasti Nemcem, ki prebivajo na slovenskem ozemlju, bi bilo svetovati, da se temeljito ogledajo v zrcalu, ki ga podaja K. Evg. Schmidt v dunajski »Die Zeit«.

— Gasilske podpore. Deželni odbor je dovolil občini Žužemperk (tamošnje prostovoljno gasilno društvo se je razšlo) za nabavo gasilnega orodja »izvanredno« podpora 1200 kron, istotako občini Rašica 400 kron, gasilnemu društvu na Verdu 1000 kron in na Blokah 500 kron. — Zvezi krajskih gasilnih društev pa se je odklonilo poročilo vsote 63 kron (!), izplačane nekaterim ponesrečenim gasilcem!! Ob sebi umevno je seveda tudi, da ne dobe iz deželi zaupanega gasilskega zaklada niti višarja podpore vsa ona gasilna društva, ki imajo pogum, da vztrajajo v stari Zvezi. Tako se napravila iz tujeva, takorekoč deželi le v svrhu pravilne razdelitve zaupanega denarja, strankarski agitačni zaklad klerikalne stranke za bližajoče volitve. Kaj sličnega je mogoče le še na Kranjskem in v — Albaniji.

— Politična prognozstva se nadaljujejo v Dalmaciji. Sumlivo niso

več samo posamezne osebe, marveč celo takšna društva, ki s politiko nimajo prav nobenega posla. Tako je policija pretekli petek izvedla hišno preiskavo v prostorih mestne čitalnice v Splitu. Kaj je bil povod za to hišno preiskavo, ne vemo, brzokone pa je policija iskala in stikala za kakšnimi »veleizdajniškimi« spisi, ki jih je seveda vse polno po čitalnicah! Kdaj bo neki gotove kroge v naši državi srečala pamet?

— Gonja za vohuni. Stikanje za pravimi in dozdavnimi vohuni je danes postalo moderno. Vsak dan se lahko čita po časopisih, da so tam in tam prijeli tega in tega moža, ki je na sumu, da je ruski, srbski ali italijanski vohun. Doslej smo bili torej do dobra poučeni, da se med nami potikajo italijanski, srbski in ruski špijoni, ni nam pa bilo znano, da ima med nami svoje vohune tudi Francoz. Kakor kaže, se bomo sedaj morali navaditi tudi na francoske ogleduhe. Zadski »Narodni List« namreč poroča: »V Drnišu je bil aretiran pod sumnjivo vohunstva neki Francoz. Našlo se je pri njem 5000 frankov v gotovini in šek za 30.000 K. Ni znano, kaj je na stvari, ker se čuva stroga tajnost, znano pa je, da se preiskava nadaljuje. Aretiran je bil v času, ko si je iskal prenočišče.« — Če nima strah prevelike oči?

— Imenovanje v deželni službi. Deželni odbor je imenoval stavbni pristav inženirja Roberta Balona, za stavbna praktikanta pa inženirja Frana Mareta in Vavla Hella. V kratkem bo imenovan še več stavbni praktikantov, na kar naj bodo pozorni slovenski tehniki, da se požurijo z izpiti! — Sodni oficijant v Novem mestu Ivan Sotšek imenovan je začasnim deželnim pisarniškim oficijalom.

— Privatni docent na dunajski visoki šoli za poljedelstvo je postal naš rojak gosp. dr. Fran Jesenko, in sicer za rastlinstvo in vrtnarstvo.

— Vojaška vest. Poročniku provijantnemu oficirju gosp. Josipu Svobljaku iz Skofje Loke, ki služuje zdaj pri dež. strelnem polku št. 2 v Inomestu, prej pa je služboval pri domačem domobranskem pešpolku št. 27, je korno poveljstvo s posebnim dekretom izreklo priznanje za njegovo dolgoletno vzorno službovanje. — Pri 5. domobranskem polku v Pulju sta bila imenovana nadporočnik Ivan Kobé za stotnika in poročnik Adolf Furlan za nadporočnika.

— Politično in izobraževalno društvo za dvorski okraj ima v soboto, dne 17. maja ob 8. zvečer v posebni sobi restavracije pri »Zlatorogu« svoj izredni občni zbor. Po občnem zboru ob 9. predava v restavracijskih prostorih gosp. dr. Ivan Oražen o svojih doživljajih in opazovanjih med vojno na Balkanu. Vstop k predavanju imajo društveniki in po njih vpeljani gostje.

— Deželno ustanovo za vseučiliško docenturo je dobil gosp. dr. Malnerič ml. iz Črnomlja.

— Za tekmovalno streljanje 3. kora, ki se vrši letos v Ljubljani, pokonila kranjska dežela darila v vrednosti 1200 kron.

— Iz prisilne delavnice. Mezni tarifi za vsa dela se povišajo za 5% in za 10% režijski prispevek.

— Železniški minister pl. Forster si ogleda v kratkem zgradbo belokranjske železnice in deželno električno napravo na Završnici.

— Zgradbo novega mostu pri Sv. Janezu v Bohinju je oddal deželni odbor podjetniški tvrdki Ivan Ogrin v Ljubljani za 11.464 kron, izvršitev regulacije deželne ceste Studor-Srednja vas pa domačinu I. Markežu za 12.190 kron.

— Regulacija Želimljice. Za to delo je dovolil deželni odbor preduma 15.000 kron, ki se mu imajo svoj čas povrniti.

— Umrl je dne 8. maja na Dunaju gosp. Jakob Pukl, veleposestnik v Maria Enzersdorfu pri Dunaju in pri Konjicah na Štajerskem. Pokojnik je bil štajerski rojak, sošolec mariborskega škofa in mnogih drugih veljavnih mož, a je od svojih dijaških let živel na Dunaju, kjer je v mladih letih zlasti med dijaštvom, pozneje pa sploh v slovenski družbi dunajski zavzemal odlično mesto. Pridobil si je posebne zasluge za podporno društvo za slovenske visokošolce, za slovensko pevsko društvo in za druge slovenske narodne organizacije. Umrl je v starosti 64 let. Vsi množični prijatelji širom slovenske domovine ohranijo vrlenu in ljubeznivemu možu prijazen spomin.

— Hrvaški dijak na Slovenskem. Kakor smo že poročali, so prišli zadnjo soboto v Ljubljano abiturijenti varaždinske gimnazije; spremljali so jih štirje profesorji. Na kolodvoru sta jih pozdravila profesor dr. Illešič in dr. Molé. Mesto Ljubljana jim je dalo brezplačno stanovanje. Žal, da onega dne razgled z Grada ni bil jasen; zato jim je pa profesor dr. Grošelj na ženskem liceju razka-

zal več lepih skioptičnih slik Kranjske. Na binkoštno nedeljo so izletniki skozi Vintgar šli na Bled (vreme žal tudi takrat ni bilo mило); na binkoštni ponedeljek pa so bili v Postojni ter so se še istega dne vrnili domov čez Pragersko in Čakovec. Kljub vremenskim neprilikam so izletniki nesli s seboj, kakor so zadrževali, najlepše spomine. Bilo je to pač prvič, da so dijaki celo iz oddaljene Varazdina izleteli na Kranjsko; zasluga za to gre, kolikor smo mogli povzeti iz njih besed, pred vsem bivšemu županu varaždinskemu dr. Periću Magdiću, ki rad opozarja na Kranjsko in nje prirodno lepoto. Njegova dva brata, g. trgovca Pavel Magdić in krajcar Ivan Magdić sta izletnikom v Ljubljani šla posebno na roko; g. Ivan Magdić jih je spremljal na Bled in v Postojno.

— Odkritje tajne prostitucije v Ljubljani. Pod tem senzacijem naslovom je policijski »Slovenec« javil, da je državna policija odkrila »razširjeno organizacijo« tajne prostitucije. Ljudje so res verjeli, da se je kdo ve kaj razkrilo, pa je menda vse skupaj sama — reklama za državno policijo. Ta je namreč prejela neko omoteno hrvaško babo in dve njeni tovarišici, ki so bile vdane prostituciji in jih izročila sodišču, ki jih je pa že izpustilo. To je tista »razširjena organizacija«. Je čisto v redu, če drž. policija iztrebi to sodrgo, a mislimo, da bi to mogla storiti brez take reklame v policijskem »Slovencu«, ki mora povsod obujati slabo mnenje o ljubljanskih uradnih razmerah.

— Domač izum. Opozarjamo na današnji inserat gosp. A. Černeta, ki je izumil neko posebnost in išče za nadaljnje financiranje svojega izuma in da ga zavaruje še v nekaterih državah, primerno pomoč. Njegova iznajdba je prestala že najstrožje preiskavo ter je bila že brez ugovora patentirana. Iznajdba so preiskali prvi strokovnjaki dotične vrste. Neka inozemska tvrdka mu je celo obljubila veliko vsoto, čim zavaruje svojo iznajdba še v nadaljnjih kulturnih državah.

— Zaključitev razstave vajenskih del. V telovadnici c. kr. državne obrtne šole se je včeraj ob 11. dopoldne zaključila razstava vajenskih del. Došle vaje in vajeke je nagovoril ravnatelj g. Šubic. Šolsko vodstvo skupaj z razstavnim odborom je sklenilo namesto razdelitve nagrad prirediti z onimi, ki so dobili nagrade, podučni izlet v Zagreb, ki se vrši prihodnjo nedeljo pod vodstvom nekaterih gg. iz odbora. V ponedeljek zvečer se izletniki vrnejo. Ravnatelj apelira na mojstre, da dajo v ponedeljek izletnikom prosto. Vajenci pa naj tekem 3 dni prijavijo, ali se izleta udeležijo ali ne. Kdor bi naznamil, da se izleta ne more udeležiti, si lahko izbere nagrado, ki obstoja v risalnem orodju, knjigah ali obleki. Darila veljajo za izdelke pri mojstrih, poleg teh pa je šolski odbor sklenil dati tudi nagrade za najboljša šolska dela in sicer za vse šole 30 vajencem. Predmeti, ki so bili razstavljeni se smejo vzeti domov šole v sredo, četrtek in petek od 5.—6. zvečer proti napisanemu izkazu, ki obsegaj ime vajenca, mojstra in predmet sam. Darila pa so se prisodila sledeča — ime mojstra je vedno oklepaju. — Nagrada prve vrste so dobili: Magolič Lavoslav, (Hribar); Kral Leo, (Cerne Ludovik); Schmidt Teo, (Cerne Anton); Kosir Viljem, (G. Tönnies); Debevc Viktor, (Klobčaver); Svetek Ciril (Cerne Anton); Cerne Anton, (Zabkar); Artač Ivan (Meglič); Friedrich Viktor, Kosirnik Miroslav, oba (Martinič); Pogljani Jakob (Rebek); Sadar Vinko, (Irkič); Petelin Avgust, (G. Tönnies); Krizmar Ciril, (Klobčaver); Rakovec Jožef, (Naglas); Cevc Anton, (Vehar); Rojina Anton, (Rojina); Valla Anton, (Unger); Perme Ivan, (Vehar); Dworak Karl, (Binder); Virant Ludovik, (Petrin); Koritnik Franc, (Urbančič); Grajšar Ciril, (Lenček); Urbanč Alojzij, (Cerne Anton); Podrenik Alojzij, (Simenc); Novak Franciška, (Vidmaier); Jarc Josipina, (Palme); Magister Stefanija, (Dular); Ulenik Stefan, (Kreč); Tavčar Josip, (Kukman); Rudl Anton, (V. Tönnies); Likar Filip, (Warbinek); Sinkovec Franc, (Hlavka); Hribal Poldi, (Štečkl); Porenta Ivan, (Zupančič); Jerman Josip, (Tratnik); Steuman Josip (Ješe). — Nagrade druge vrste so dobili: Bočkaj Drago, (Bočkaj); Gjud Aleksander, (Gjud); Jašovec Josip, (Vodnik); Dolinar Franc, (Toman); Osredkar Helena, (Kralj); Paušič Alojzij, (Zamljen); Podobnikar Josip, (Oblak); Kreševič Josip, (Srebot); Essich Karl (Polheimer); Cvirm Tomaž, (Kersnič); Korže Zofija (Medved); Kastelic Alojzija, (Steska); Balleg Franc, Mejač Janko, oba (Herzmansky); Pöschel Henrik, (Vovk); Jerančič Fran, (Mathian); Mijič Alojz, (Naglas); Justin Leo, (Primžič); Kosar Maks, (Košar); Gruden Fran, (Demšar); Krivec Izidor, (Škafar); Koprivec Karl, Peterkovič Ivan, oba (Mathian); Rožanc Fran, (Rojina); Modic Karl (Naglas); Stopar Fran (G. Tönnies); Planinšek Emil, (Mar-

tinčič); Mazi Anton, (Gujer); Arnež Jurij, (Furlan); Belič Ivan, (Meglič); Telavec Josip (Pegan); Schmatz Jvan, Bijol Franc, Brečič Anton, vsi (Zabkar); Novak Ivan, (Kelbel); Hlebs Franjo, Jelinkar Josip, Prepeluh Emil, Prepeluh Josip, vsi (brata Eberl); Golstinar Viktor, (Meisetz); Ločniškar Josip, (Zadružna tiskarna); Šturm Franc, (Narodna tiskarna); Sternad Vinko, (Katoliška tiskarna); Komar Fran, (Učiteljska tiskarna); Fran Soklič, (Gerber) in Stefan Jeršin, (Zupančič). Nato je zaključil ravnatelj razstavo.

— Nogometna tekma v Ljubljani. Napovedane nogometne tekme so se o Binkoštih klub skrajno slabem vremenu vršile in so bile res pravi športni užitek. Kljub temu, da je v nedeljo popoldne močno deževalo, sta nastopila točno ob 5. oba moštva, namreč »Jugoslavija« iz Gorice in prvo moštvo »Ilirije« iz Ljubljane, da si izvojujeta prvenstvo v nogometu med Slovinci. Marsikdo je prerokoval že vnaprej zmago »Jugoslaviji«, kajti njeni igralci so telesno mnogo močnejši od onih »Ilirije«. Videlo se je tudi takoj ob pričetku igre, da hočeta obe moštvi napeti vse svoje sile, kajti tempo je bil takoj iz početka oster. Goričani so razven tega hoteli izrabljati svojo telesno premoč, pri tem so pozabili na kombinacijo, se zadovoljili s poskusi posameznikov in deloma precej nefair - igro. Ta njih manevar se jim je tudi maščeval, kajti »Ilirija« je vsled svoje mirne in premišljene igre začela nasprotnika prevladovati in ga vedno bolj stiskati k vratom. Mnogi njeni napadi pa so se ponesrečili, največ radi razmočenega igrišča in po krivdi napadalcev, ki imajo še vedno to napako, da postanejo pred nasprotnimi vrati neodločni in cincajo toliko časa semtertja, da pride nasprotnik in jim pošlje žogo nazaj. V 19. minuti se posreči enemu Goričanu predreti »Ilirijo«, pred vrati nastane gneča, vrtar sicer ujame žogo, pri tem pa pada, polzka žoga njemu iz rok in to priliko porabi eden nasprotnih igralcev, da ji pošlje skozi vrata. Vsi poskusi »Ilirije«, da bi izenačila ta poraz, so zastoj in prva polovica konča z rezultatom 1 : 0 v prid »Jugoslavije«. V drugi polovici naval »Ilirija« takoj z vso silo na nasprotnika in ga neprestano napada, toda ta ima dobro obrambo in zato dolgo časa ne pride do odločitve. Goričani se branijo dobro, mnogokrat tudi s surovo silo, tako da se občinstvo prične razburjati. V 27. minuti zakrivi »Jugoslavija« 11 metrovko, ki se pretvori v goal, ki je sprejet z navdušenjem. — Goričani, menda nekoliko užaljeni, popuste za hip, »Ilirija« izrabi to priliko in doseže v 29. minuti že drugi goal. Od sedaj naprej je igra bolj obojestranska, toda Goričani ne morejo izenačiti in tako je končni rezultat 2 : 1 v prid »Ilirije«. Tej radi tega tudi pristaja sedaj prvenstvo med slovenskimi nogometnimi moštv. Tekmo je vodil urednik Mencinger; občinstva je bilo razmeroma še dovolj, seveda je bilo onih, ki so gledali čez plahte, več nego gledalcev v vstopincami. V ponedeljek se je vršila ob istem času, toda pod ugodnejšimi vremenskimi razmerami, druga tekma, in sicer to pot med II. moštvom »Ilirije« in »Jugoslavijo«, ki je ta dan nastopila s tremi rezervami. Tudi to pot je zmagala »Ilirija«, in sicer z rezultatom 2 : 0. Goričani so bili očitno utrjeni, razven tega so menda podcenjevali drugo moštvo, ki se je odlikovalo po postrtnovalnosti in odločnosti pred nasprotnikovimi vrati. Zato se je tudi igralo pretežno v polju Goričanov, kateri se imajo zahvaliti samo svojim dobri obrambi in vratarju, da rezultat ni bil še nepovoljniji. Tekmo je vodil g. E. Betetto; občinstva razmeroma dovolj, po stari navadi pa zopet okrog 1000 »gledalcev« za plahkami in na cesti.

— Spomin na bitko pri Kustoci. Podpolkovnik in gardni stražmošter, gosp. Vladislav pl. Benesch na Dunaju daroval je deželnemu muzeju Rudolfinum umetniški fotografski reprodukciji dveh akvarelov Ludovika Kocha, ki predstavljata dve zanimivi epizodi iz boja našega domačega 17. pešpolka v bitki pri Kustoci, pri katerem je tačas služil kot poročnik I. razreda g. pl. Benesch. Težko ranjenega ga je rešil po uspešnem boju s tremi italijanskimi oficirji takratni prostak Marušič. Kdo ve, če še živi? — Originala slik sta last vojne-ga ministrstva.

— Bolniški strežniški tečaj Rdečega križa. Za mesec maj t. l. name-ravani tečaj prostovoljnih pomožnih bolniških strežnic se iz različnih razlogov ne more vršiti. Ta tečaj vrši se pa meseca junija t. l. v deželni bolnici. Sprejemo se vanj še nekatere gospodične ali gospe v starosti od 20 do 50. leta. Tečaj bode trajal 8 tednov. Po končanem pouku naredile bodo učenke izpit. Za poduk ni nič plačati, pač pa so učenke zato zavezane, da v slučaju vojske pri zavodih Rdečega križa ali pa v vojaških

zdraviliščih izvršujejo pomožno bolniško postrežbo. Prijave naj se pošljejo do 20. maja t. l. deželnemu in gospenjemu pomočnemu društvu Rdečega križa za Kranjsko.

— Deželne podpore. Društvo za raziskavanje podzemskih jam dobi letos 500 K deželne podpore. — Kršćansko socijalni zvezi je deželni odbor za leto 1913. naklonil podpore zopet nič več in nič manj kot 6000 K in poleg tega še posebej 800 kron za kuharski in šivalni tečaj.

— Ponesrečil se je snoci na Glincah pri Bijolu 70letni Tomaž Lotrič iz Železnikov. Mož je bil preje v deželni bolnišnici in ko je ozdravel, je šel prenočit k sorodnikom na Glince. Ponoči je pa vstal in hotel iti na stranišče. Ker pa ni bil s hišnimi razmerami znan, je na stopnicah padel in se močno poškodoval. Hoteli so ga zopet oddati v deželno bolnišnico, a je šel rajši domov, kjer bode ostal v domači oskrbi.

— Dve poroki v Novem mestu. Na Binkoštno nedeljo so se v Novem mestu poročili g. Schifrer, železniški skladiščni mojster v p., z gospo vdovo Pikel, trgovko v Bršljnu, in trgovec g. Kobé z gđ. Božičevo, hčerjo trgovca. Bilo srečno!

— Belokranjska železnica. Tunel pri Semiču, ki je dolg 1976 metrov in ki so ga kopali od dveh strani, je bil v nedeljo, dne 10. maja gladko prebit. Oddaljšali so se od osi samo za malenkost dveh metrov, kar je velik uspeh stavbenega vodstva.

— Deželni avtomobil povozil žensko. Iz Kandije se nam poroča: Ze opetovano so se čule pritožbe, da divja deželni avtomobil tudi skozi obljubene kraje. Gospodje, ki se na deželne stroške venomer vozarijo iz Ljubljane na Dolenjsko in čisto brez potrebe zapravljajo deželni denar, pa menda mislijo, da smejo delati kar hočejo tudi s človeškim življenjem. Tako je zopet v soboto jutraj deželni avtomobil pridiral skozi Kandijo po hudem klanecu navzdol, da se še predno nadaljuje pot v Belo Krajino, zglesi pri očetu Štemburju. Med tem ko je avtomobil dirjal po klanecu navzdol, je vozila s konjem nasproti žena posestnika in gostilničarja Žagarja iz Birčne vasi. Konj se je avtomobilu vstrasil in sočil vstran proti cestnemu kantonu ob nekdanji Jakšetovi gostilni. Govorilo se je, da je pri tem žena padla raz voza pod avtomobil, ki jo je povozil. Po naših informacijah pa je stvar bila nekoliko drugačna. Žena namreč uvidevši, da se deželni gospodje nič ne brigajo, da preprečijo nesrečo in so, ko se je konj že začel resno plašiti, vozili kar naprej, je sama skočila raz voza ter se postavila pred konja, hoteč ga pomiriti. Konj pa, ki je bil že preveč preplašen, je ženo pahnol od sebe, tako da je žena padla vznak na tla oziroma ob cestni kanton. Pri tem je konj potegnil voz naprej. Brezdvoma bi se bila zdaj zgodila še večja nesreča, da ni v tem trenutku priskočil na pomoč pek in gostilničar g. Josip Vovk, ki tam blizu stanuje. Temu se imajo žena in gospodje, ki so sedeli na deželnem avtomobilu, zahvaliti, da se ni zgodila kaka večja nesreča. Tako pa je na tleh ležečo ženo le eno kolo poškodovalo na nogi. Priznati se mora, da se je avtomobil vendar le ustavil, ko je bila nesreča že pri kraju. Na avtomobilu so bili poslanec Jarc, ki menda sploh nima drugega dela, kakor da se na deželne stroške vozari po Dolenjskem; potem »profesor« Dermastija in še neki gospod. Nesreča je naposled nesreča, ki se lahko vsakemu primeri, in zato bi ne izgubljali o tej stvari dosti besed, da se ni pri ti priliki pokazala zopet klerikalna noblesa. Videč, kako splošna je nevolja zaradi zgodivše se nesreče, so katoliški gospodje povabili ponesrečeno žensko v gostilno k Štemburju. Oče Štembur je predlagal, da ta »malenkost« ne pride v »cajtenga« in na uho državnega pravdnika, naj se gospodje z žensko zlepa poravnajo. V ta namen je predlagal, naj ji dajo 20 K. Toda — katoliški gospodje s tem niso bili zadovoljni in začeli so z žensko »glihati« in so »prigrljali« končno res na 10 K! S tem so žensko milostno odslovili in se potem odpeljali v Belo Krajino. Noblesse oblige! V starih časih so grajški in njih valpti ošabno jezдили po dolenjskih vaseh in podirali kmečke ljudi, zdaj pa delajo tako deželni mogočniki z avtomobilom.

— Iz Nevelj pri Kamniku nam pišejo: Nedavno tega je pri nas umrla neka revna ženska, za katero je morala občina plačati pogreb in postrežbo za časa bolezni. Ti stroški so znašali okroglo 80 K. Ni nam znano, ali ni bilo toliko denarja v občinski blagajni, ali so bili za to mero-dajni drugi oziri, dejstvo je, da je župan Skofič naložil vsemu prebivalstvu posebno naklado v svrhu, da se pokrije onih 80 K. Odredil je, da

mora vsak posestnik plačati v navedeno svrhu 8 K, vsak kočar pa 1 K. Na ta način je nabral 240 K. Po poravnanju onih 80 K je torej ostalo v občinski blagajni še 160 K. Kaj pa bo s tem denarjem? Če se je odredila ona naklada samo v poravnavo pogrebnih in postrežbenih stroškov za pokojno občinsko ubožico, potem bi se morala nabrana vsota sorazmerno vrniti vsem onim, ki so prispevali, ker županstvo ni upravičeno, da bi v ta namen vplačani denar porabilo v druge svrhe, to tem manj, ker občinski itak plačujejo menda blizu 100% občinskih doklad. Pozivamo torej župana Škofica, naj onih 160 kron vrne prispevateljem, ali pa naj občinarjem pove, za kaj misli oni denar porabiti, da bodo vsaj vedeli, zakaj so plačali one prispevke.

Iz Škofje Loke. Deželni odbor je sklenil, kakor se je že poročalo, graditi cesto iz kolodvora za enkrat samo do »kamunitnika«, to je pičlo četrto ure proč od mesta. Speljati namerava to cesto po spodnjem trgu, ter jo zvezati s cesto na Poljane na drugem koncu mesta — v predmestju Karlovce. Utemeljuje se ta projekt s tem, da se dežela ne more z lastnikom posestva Štemarjev zediniti za ceno, katera bi se imela plačati za svet in gospodarsko poslopije, kjer bi imela biti izpeljana cesta iz kolodvora po prvotnem načrtu na — glavni trg! Umevno je, da se s podaljšanjem zgoranje ceste po spodnjem trgu, zgornjem mestu odvzame ves promet, kateri je sedaj v zvezi s poljansko dolino, kajti nihče ne bo hodil ali vozil po klancih iz spodnjega trga na zgornjega! Ločani so že itak vsled pol ure oddaljenega kolodvora takorekoč od sveta odrezani, imajo vsled nepremišljenih svoječasnih sklepov za vse čase občutno škodo in silne težkoče pri prometu! Upamo, da naš občinski odbor ne bo predlogom iz gotove strani samo priklimal, ter s sprejetjem takega, za mesto naravnost uničujočega, načrta za vedno škodljivo mestu, — samemu sebi in svoji potomcem!

Vodovod iz Kranja na Čirčiče do Prebacevega se v kratkem prične graditi. Ko bodo ta dela končana, pričelo se bode k aknalizaciji v mestu Kranju, katera bo stala okoli 100.000 K.

Pogozdovalne premije. Kranjsko — primorsko gozdarsko društvo podelilo je za leto 1912. za uspešno pogozdovanje goličav kmečkega posestva sledeče priznavalne diplome oziroma denarne premije in sicer: priznavalne diplome posestnikom Ferdinandu Burgerju v Koških poljanah pri Litiji, Francetu Gostišu v Gorenjem Logatcu in Juliju Lenasiju v Gorenjem Logatcu; denarne premije po 40 K: posestnikom Francetu Kotarju iz Konja pri Vačah, Valentinu Leskovcu iz Gor. Logatca in Fr. Štepiču iz Orehka pri Postojni; po 20 K: posestnikom Stefanu Rojcu in Antonu Sedeju iz Dol pri Idriji, Janezu Samsu iz Stare Sušice ter Mariji Laharnar s Save pri Litiji.

Kinematograf »Ideal«. Spored za torek 13., sredo 14. in četrtek 15. maja: Pri popoldanskih predstavah: 1. Verski sprevod na Japonskem. (Potovalni film.) 2. Alarmni signal. (Drama.) 3. Trije prijatelji kot tekmeči. (Amerikanska veseloigra.) 4. Za čast rodbine. (Amerikanska drama.) 5. Dva nerazdružljiva prijatelja. (Amerikanska humoreska.) 6. Žurnal Pathé. (Najnovejši dogodiljaji, šport, moda itd.) 7. Bumkejeva poroka. (Komična učinkovitost.) — Pri večernih predstavah: 1. Žurnal Pathé. (Najnovejši dogodiljaji, šport, moda itd.) 2. Moric v lastni zanki. 3. Sara Bernhard v drami Adrienne Lecouvreur v treh dejanjih. 4. Ludvikov pes. (Velekomično.) 5. Dama uradnica. (Učinkovita veseloigra v dveh dejanjih.) Pri zadnji večerni predstavi še nekateri filmi popoldanskega sporeda. — V soboto, dne 17. maja: Velika senzacija: Zigomar III. del.

Kino - Metropol v deželnem gledališču. Danes in jutri je na sporedu veleznanimiva, presenetljivih prizorov polna drama iz umetniških krogov »Visoka šola«. Obširen spored glej na lepakih! Na novo sta došla filma »Pridobljena nevesta« in »Boj s kraljem puščave«. — Vsak torek, četrtek in soboto popolnoma nov spored. — Občinstvo blagovolj uvaževati, da podpira vzdrževanje stalnega slovenskega gledališča v Ljubljani vsakdo, ki pridno poseja predstave v Kino - Metropol, ki je podjetje Dramatičnega društva. Ves prebitek podjetja se uporablja edino le v gledališke namene.

Prijeti izseljenci. Minuli teden je policija na kolodvoru aretovala dva Nikolaja Jakšiča, Domjana Špoljariča, Stefana Štefančiča, Antona in Vida Glavaša, Jakoba Štefana in Ivana Radoševića in Mile Klobučarja, ker so se hoteli izseliti v Ameriko in se s tem odtegniti vojaški dolžnosti. Me-

sto v Ameriko, so morali mladeniči odgondskim potom domov.

Sala na račun prodajalke. V nedeljo dopoldne je na Vodnikovem trgu pri stojnici kramarice Lauterjeve neki pobalil prerazal nit, na kateri je bilo prevezanih kakih 15 balončkov, kateri so v veliko zabavo otrok in v žalost kramarice hipoma sfrčali v zrak.

Narodna obramba.

Akademična podružnica sv. Cirila in Metoda na Dunaju. Na III. rednem letnem obnem zboru dne 3. maja je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik: cand. ing. Dimnik Stanko, tajnik: stud. iur. Žužek Bogdan, blagajnik: stud. mech. Ženko Janko; pregledniki: cand. med. Fras Ivan, cand. chem. ing. Kranjec Ferdo, cand. agr. Lapajne Srečko.

Društvena naznanila.

Napredno politično in gospodarsko društvo za kolodvorski in šentpeterski okraj v Ljubljani naznanila, da ima svoj redni občni zbor dne 15. t. m. ob 8. uri zvečer v gostilni pri Bončarju Sv. Petra cesta, po sledečem dnevnem redu: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročila tajnika. 3. Poročila blagajnika. 4. Poročila preglednikov. 5. Volitev odbora. 6. Slučajnosti. Opozarja mo člane na ta občni zbor, z željo, da se ga polnoštevilno udeležijo.

Društvo zdravnikov na Kranjskem opozarja svoje člane, da se bo vršilo v četrtek 15. t. m. ob pol 8. uri zvečer v hotelu »Union« mesečno zborovanje. Važne stanovske zadeve!

Zveza jugoslovanskih železničarjev razpisuje mesto strokovnega tajnika. Predpogoji: Vpokojen železničar, ki ima legitimacijo za režijsko vožnjo, biti mora govornik, znati mora voditi društvene posle v vseh zadevah. Plača po dogovoru. Prošnje je vložiti osrednjemu odboru, Trst, ulica Sv. Franciška Asiškega št. 2 do 5. junija t. l. — Osrednji odbor Z. J. Z.

Društvo uslužbencev mestnega užitinskega zakupa je imelo na binkoštno nedeljo in na binkoštni ponedeljek svoj občni zbor. Iz poročil dosedanjega odbora predsednika gosp. Škerjanca, tajnika g. Miklavčiča in blagajnika Ocepka posnamemo sledeče. Društvo šteje 43 članov izmed 68 paznikov zakupa. V preteklem letu je društvo že marsikaj doseglo v prid svojim članom in se bo letos obrnilo z obširno spomenico na občinski svet, v kateri bo opisalo težnje svojih članov. Regulacija plač je društveno delo. Sedaj pride na vrsto starostna preskrba, ureditev službenega časa. Društvo je imelo 314 K 80 v dohodkov in 9 K 57 v izdatkov. Naloženega je 562 K 63 v, v blagajnikovih rokah pa 7 K 20 v. Na predlog pregledovalca gosp. Bedenčiča je občni zbor dal blagajniku in celemu odboru absolutorij. Odbor se je nato izvolil popolnoma na novo ter so bili z vzklikom izvoljeni: za predsednika g. Fortič, za odbornike gg. Bedenčič, Punčah, Jeraj, Jezeršek, Kabaj in Skubic, za preglednika pa gg. Kanc in Anzeljc. Po daljši debati se je sklenilo, da ostane članarina 30 v mesečno in da dobe svojci, t. j. vdova in otroci po smrti člana 60 K, če je bil umrl član vsaj pol leta. Podpore naj deli društvo šele, kadar bo imelo izkušnje glede te prve udobnosti, ki jo nudi društvo rodbinam članov, vsekakor pa naj se tudi to vprašanje resno preuči. Novi odbor naj tudi doseže od občinskega sveta, da dobe člani užitinskega zakupa zdravstva in zdravila zastojni. Končno je pozdravil navzoče deželni poslanec in občinski svetnik g. Reiser ter slikal pomen organizacije. Priznava upravičenost zahtev uslužbencev in razjasni težave, ki se stavijo njih željam. Vsled momentanih neuspehov pa se člani ne smejo dati oplasti, zlasti ker je društvo še zelo mlado. Pred vsem pa je treba, da izvijajo uslužbenci sami merodajnim krogom orožje iz rok s tem, da dvignejo ugled in zaupanje v člane društva. Člani pa se morajo zavedati tudi, da je vse, kar so užitinski uslužbenci v zadnjem letu dosegli, edino zasluga društva. — Na drugem obnem zboru, ki se je vršil na binkoštni ponedeljek se je govorilo tudi o fondu 5000 K, ki se je nabral iz kazni in ki mora priti zbolelim uslužbencem v dobro. To je delo novega odbora, kakor tudi, da preskrbi potrebno zaradi oblike in zaradi prezidave barak, s čimer naj bi se začelo že sedaj. Tudi naj bi mesto prevzelo nekaj starejših uslužbencev v svojo službo. Konstatiralo se je, da so bili prejemniki in pregledniki tudi vabljeni na občni zbor, da se pa vabilu niso odzvali, vzroka ni navedel nobeden. Društvo naj se priklipi organizaciji Narodno-socialne zveze ter plača po 4 v za člana. Ostro se je ožigosalo postopanje, da se je nekdo predrznil v imenu društva objaviti v nasprotnem časopisju napade. Občni zbor določi, da je edino glasilo, v katerem

se objavljajo društvena zadeve, če bi bilo to treba, »Slovenski Narod«, s čimer se prepreči denunciacija.

Akad. tehn. društvo »Triglav« v Oradoku odbor se je za letni tečaj 1913 sledeče konstituiral: Predsednik: tehn. Božo Srebre, podpredsednik: tehn. Anton Kadunc, tajnik: tehn. Leopold Armič, blagajnik: tehn. Rudolf Sigl, knjižničar: iur. Josip Dolničar, gospodar: tehn. Maks Dekleva, odb. nam. phil. Pavel Strmšek, revizorja: med. Vilko Marin in med. Fr. Kolterer.

Slov. akad. društvo »Ilirija« v Pragi si je izvolilo na rednem obnem zboru dne 30. aprila sledeči odbor: Predsednik: Zvonimir Janežič, stud. med.; arhivar in tajnik: Frau Vodopivec, cand. geod.; blagajnik: Mirko Gorisek, stud. iur.; gospodar in knjižničar: Ivan Pahor, stud. akk.; preglednik: Ivan Merslovič, cand. iur. in Juro Korent, cand. iur.

Prosveta.

Člani slov. dež. gledališča gostujejo jutri, dne 14. t. m. v Kranju v dvorani »Narodne čitalnice«. Igrali bodo dramo »Nepošten« od Gerolamo Rovetta, ki je dosegla na ljubljanskem odru velikanski uspeh. Predprodaja vstopnic je pri trgovcu gosp. Ferd. Sajevidu. Blagajna se odpre ob 8 zvečer; začetek točno ob pol 9. Dolgo je že tega, odkar so člani slov. dež. gledališča gostovali v Kranju zato je upati mnogobrojne udeležbe.

Izpred sodišča.

Krški »veleizdajalec« pred sodiščem. Novo mesto, 9. maja.

Danes dopoldne se je pred tukajšnim okrožnim sodiščem pričela od gotove strani težko pričakovana glavna razprava proti dr. Ivanu Dimniku, odvetniku v Krškem, ki je bil kot nekaj »veleizdajalec« obtožen po § 305 k. z. Senatu je predsedoval dež. sod. svetnik Žmavec. Javno obtožbo je zastopal državne pravdnika namestnik dr. Hotschevar, obtoženca je zagovarjal dr. Slanc. Na razpravo je prišlo mnogo poslušalcev.

Po ugotovitvi generalij in prečitaniu obtožnice, ki se peča tudi z jugoslovansko politiko (po nazorih dr. Hotschevarja), se prične

zaslišanje obtoženca.

Predsednik: G. dr. se čutite krivega, česar vas obtožnica dolži? — Dr. Dimnik: Ne, nisem kriv! Ne zavedam se, da bi bil take besede, kakor mi jih obtožnica očita, izpregovoril, in tudi če bi jih bil, niso bile tako mišljene, kakor se navajajo in kot take tudi nimajo pravega smisla. Obtoženec pojasnjuje predzgodovino tega dogodka dne 27. januarja. Dr. Dimnik stanuje v Schönerjevem hotelu v Krškem. Ob istem času je bilo tam nastanjenih mnogo vojakov (artilerijskih častnikov, prostovoljcev itd.) ki so imeli na Krškem polju strelne vaje z havbicami. Mnogo teh vojakov je povzročala tak ropot, da je postal že več dni pred tem dogodkom zelo razburjen in nervozen. Če je kaj nepremišljenega izgovoril, moral je to storiti le ker je bil po nastopu prostovoljcev izvan, ker so ti Slovence zmerjali z »windische Bagage«, ker so prostovoljci slovenskega godca Dernača, ki je v sobi zaigral morda »Lepa naša domovina« ali »Hej Slovani«, polivali z vinom, metali vanj kozarce ter sploh grdo delali z njim. Na to je šele reagiral. Če sem v besedah spravil Slovence, Hrvat in Srbe v kak stik, sem to gotovo izgovoril, ali vsaj mislil, da je ta stik le etnografsko, v okvirju naše monarhije tolmachi. V sredo po tem dogodku sem šele zvedel, da je neki oficir poizvedoval po mojem imenu.

V pojasnilo pod obtožbo stavljenih besed je treba pripomniti: Dobečnost po dr. Dimniku dozdnevno izrečenih besed niti prostovoljca, ki sta to ovadbo povzročila, ne moreta potrditi. Le smiselno naj bi se bile besede glasile tako: »Wie wollt ihr uns verteidigen, wenn ihr nicht unseres Blutes seid, nicht unsere Sprache versteht, wie wollt ihr da unsere Interessen vertreten. Da bi bil izgovoril tudi: wie wollt ihr uns gegen die Serben verteidigen, tega ovaditelji sami ne morejo potrditi. Nato je eden prostovoljcev (dr. Riha) pred dr. Dimnikom stoječ, rekel: Pardon, wir wissen trotzdem, was wir als österreichische Soldaten im Ernstfalle tun werden. In nato še le naj bi bil dr. Dimnik zopet reagiral z besedami: Wir Slovenen, Kroaten und Serben sind ein Herz, eine Seele. Ihr werdet schon sehen, wie weit es kommt. Ihr werdet noch gerne slovenisch lernen...

Polno govorost, kdaj in v kateri zvezi so bile izrečene take besede, je še le današnja razprava potom izpovedb prič zamogla ugotoviti.

Razlogi k dr. Dimnikovi oprostitni razsodbi.

Oprostitev odvetnika dr. Dimnika, obtoženega radi pregreška po § 305. k. z., kar po mnenju 3. kornege poveljstva v Gradcu meji »hart an Hochverrat« se opira bistveno na to, da besede, ki jih je rabil dr. Dimnik, kakor se je po pričah ugotovilo, niso bile take, da bi mogle koga zapeljati ali vzpodbosti k dejanjem, prepovedanim po zakonu. Za oprostitno razsodbo pa je bil merodajen tudi razlog, da se je obtoženec nahajal v takšnem duševnem razpoloženju, da se svojega dejanja ni mogel zavedati. Razsodbo je številno navzoče občinstvo sprejelo z največjim zadoščenjem in vse je hitelo čestitat dr. Dimniku.

Zaslišanje prič.

Izmed 10 povabljenih prič se prva zasliši Ivana Čučnik, takrat pomožna natakarka pri Schönerju. Na večer 27. januarja je bilo v gostilni kakih 40 vojakov, enoletnih prostovoljcev in častnikov. Po odhodu častnikov so ostali prostovoljci še doigro v gostilni. Bili so dobre volje, poklicali so godca Dernača z harmoniko. Dr. Dimnik je okrog 9. prišel parkrat pogledat skozi vrata in zopet odšel. Okrog polnoči pa je zopet prišel, vstopil v gostilno in sedel sam k svoji mizi. Izrazil se je proti nji: Vidite, ti vsi z Italijani držijo, od teh nimamo nič za pričakovati, če pride do vojske, ti nas ne bodo branili. Priča spoznavši, da je dr. Dimnik razburjen, je šla poklicat gospo Križman, naj gre ona k njemu in ga pomiri. Ko je priča zopet prišla v sobo, so nekateri prostovoljci stali okoli dr. Dimnika. Ta je godcu Dernaču rekel naj zaigra tudi kakšno slovensko; godec ga je vbojal in zaigral »Lepa naša domovina«, ali pa »Hej Slovani«. To pa je prostovoljec razburilo, metali so v godca polne čaše z vinom. Tedaj je tudi dr. Dimnik grozil in padle so besede: »Ihr seid nicht im Stande uns gegen die Serben zu verteidigen. Ihr seid ja nicht unseres Blutes. Wir Slovenen und Kroaten sind eins.« Eden prostovoljec je od dr. Dimnika zahteval pojasnila. Ta se je oproščal, da ni nič slabega mislil. Ko je priča tretji večer dr. Dimniku povedala, kaj se je zgodilo, se je ta začudil, kot človek, ki se ne zaveda, kaj je storil. — Priča izpove še o drugi aferi v tej noči. Eden prostovoljec, rojen Grk, ki pa se izdaja za Italijana, je kričal: »Ich hasse die Slovenen, diese Bagage in Triest, wegen ihr war ich schon eingesperrt.« Drugi dan je eden prostovoljcev prišel k tej priči ter jo vprašal: »Sollen wir zu ihm (dr. Dimnik) gehen?« (Šlo je zaradi kontrahaže). Priča je pa rekla: »Ach, lassen sie alles stehen«, nakar je prostovoljec pripomnil: »Wir waren ja alle besoffen und der Dr. Dimnik auch.«

Priča Marija Križman izpove, da je šla k dr. Dimniku v sobo, ga skušala pomiriti, on pa da je bil silno nervozen zaradi nemira, ki mu ga povzročajo vojaki in da je primoran vsled tega stanovanje v hotelu odpovedati.

Enoleten prostovoljec dr. Albert Riha (razume tudi slovenski in češki) izpove, da je slišal obtoženca nasproti natakarki reči: Kaj se ti prostovoljci vse ne domišljujejo. Nato je priča šel k dr. Dimniku ter ga pozval na odgovor. Ta mu je očital, zakaj prostovoljci tudi slovenski ne govorijo. Po odgovoru, da prostovoljci ne znajo slovenski, je dr. Dimnik se izrazil: »Wie wollt ihr uns verteidigen, wenn ihr nicht unseres Blutes seid und wie wollt ihr unsere Interessen vertreten, da ihr nicht unsere Sprache versteht.« Nato je priča proti dr. Dimniku rekel: »Pardon, wir wissen, was wir als österreichische Soldaten tun werden.« In nato je dr. Dimnik zopet rekel: »Wir Slovenen, Kroaten und Serben sind eine Seele, ein Herz. Ihr werdet schon sehen, wie weit es kommt, ihr werdet noch gerne slovenisch lernen.« (Torej ta glavna priča kot obenem ovaditelj, nič ne ve, da bi bil dr. Dimnik rekel »gegen Serben«). Priča je na to te besede ponovil nasproti tovarišem in ko so dr. Dimnika vprašali, če je to res rekel, je on pritrdil, češ, »ja, das habe ich gesagt! Macht, was ihr wollt.«

Drugi prostovoljec dr. August Komorans ni izpovedal nič bistvenega.

Julijana Volk, stalna natakarka pri Schönerju izpove, da je dr. Dimnik prišel okrog polnoči v sobo in ji rekel, naj ona s prostovoljci nemški govori. Ona pa mu je rekla, da ne more, ker ne zna. Obtoženec je bil silno nervozen, o dogodku pričala nič ne ve.

Priča Franc Vodopivec pripoveduje, da so kasneje govorili o oni aferi. Dr. Dimnik je bil ves začuden.

da bi se bilo kaj takega zgodilo in se mu je zdelo neverjetno, češ, če bi bilo res kaj na tem, bi bil gotovo kdo prizadetih prostovoljcev k njemu prišel iskat zadoščenja. Priča pripoveduje, kako so prostovoljci v kavarni bili pijani ter razbijali šipe.

Godec Dernač Vinko izpove, da je tisto noč igral na harmoniko, izpočetka je bilo »fletno«, ko je pa dr. Dimnik rekel, naj zaigra tudi kakšno slovensko in je to res storil, tedaj so prileteli v njega kozarci z vinom. Priča se je prostovoljcev bal in odšel s sobe rekoč: »Morda še pride čas, da vina ne boste imeli, ko ga sedaj zlivate po tleh.«

Okrajni komisar Anton Mencinger potrjuje, da je bil obtoženec pred tem dogodkom v kavarni zelo razburjen, vsled česar se je običajni tarok moral nehati.

Helena Kišek, kavarnarica izpove, da so bili prostovoljci strašno pijani, šipe so ji pobili, stole prevrnili. Samo eden je bil bolj trezen in ta ji je rekel, naj se glede škode nič ne boji, bo vse poravnano, samo ona naj navzoče civiliste pomiri, da le ti prostovoljcev ne bi ovadili. Dr. Dimnik pa je bil tako razburjen, da je celo pozabil plačati naročeni liter vina in je še le čez 3 dni vprašal, če ji je kaj dolžan ostal.

Zadnja priča, mestni stražnik Peter Vassel izpove, da so prostovoljci čez policijsko uro zahtevali licenco, da je okrog pol 2. zjutraj skozi okno videl, kako so v godca Dernača metali kozarce z vinom, pri tem razbijali in vpili: »Heil und Sieg« ter prevračali stole in se razpostavljali okrog dr. Dimnika. Ko je on nato prišel notri, so še njega nahrulili, češ, »was hat denn dieser Nachtwächter hier zu tun.« Dr. Dimnik je bil tako razburjen, da se je kar tresel.

Drž. pravdnik se zelo trudi uveljaviti svoje delo. Zagovornik dr. Slanc si privoščijo daljši političen govor, ki spravlja opetovano dr. Kotschevarja iz ravnotežja, zlasti ko omenja, da smo Slovenci pač tudi opravičeni se veseliti nad zmagami naših bratov na Balkanu.

Dr. Dimnik oproščen.

Po skoraj 1 uro trajajočem posvetovanju predsednik ob napeti pozornosti mnogobrojnega občinstva razglasi razsodbo, s katero se obtoženec dr. Dimnik oprosti od obtožbe. Drž. pravnik prijavi takoj ničnostno pritožbo.

Gospodarstvo.

Zapiranje trgovin.

(Iz »Slov. Trg. Vestnika«.)

(Konec.)

Predmetni razglas tudi v Ljubljani ni zadovoljil, zakaj določila novega ukaza so zaostala daleč za tem, kar so poklicane organizacije trgovstva, pa tudi občinski svet ljubljanski v hvalevrednem soglasju predlagali in priporočali. Če se deželna vlada že ni hotela ogreti za predloge, ki so jih stavila trgovska zastopstva in pa občinski svet ljubljanski, bi bila pač brez vsake nevarnosti in škode za kupijski promet mogla za trgovine z živili določiti saj 8. uro zvečer za zapiranje. Za to našo trditve najprejčevalnejše priča dejstvo, da so ljubljanski trgovci z delikatesami takoj, ko je bil razglašen novi ukaz deželne vlade, prostovoljno dogovorili zapiranje ob 8. uri zvečer, dasi bi glasom ukaza deželne vlade smeli imeti odprto do polju 9. zvečer. Kar je torej mogoče gotovo najobčutljivejši delikatesni stroki, bi bila brez težav in škode zmogla tudi vsa ostala živilna stroka, torej zlasti mešane in špecerijske trgovine. Pri tem je s poudarkom opozoriti na okolnost, da je zlasti za mešane trgovine silno nerodno in praktično skoro neizvedljivo določilo, postavljeno v § 5. razglasa, po katerem je mešanim obratom dovoljeno prodajati živila do pol 9. ure zvečer, ostalo robo pa le do pol 8. ure zvečer. Če je stranka v prodajalnici, je pač vsakemu poznavalcu razmer jasno, da ji je težko postreči na primer s sirom, odreči ji pa recimo trake za čevlje. Opozorimo naj končno na dejstvo, da ravno za največje kupčije niso nova določila nikake praktične vrednosti, ker so uvidni trgovci že sami od sebe začeli že mnogo prej ranjše zapirati, kakor jim nareka zakon.

Novi ukaz smatramo samo za prvo, in sicer kratko etapo pri ureditvi tega perečega vprašanja ter smo trdno preverjeni, da prinese bližnja prihodnost zadovoljivejša določila.

— Veliki ljubljanski mesečni semenj dne 7. t. m. je bil zelo dobro obiskan. Prignalo se je: 525 konj, 373 volov, 157 krav, 46 telet in 556 prašičkov za rejo. Kupčija je bila jako živahna, tuji so pobrali večino

ma vse pitane vole. Cena pitanim volom je bila od 92 v do 1 K 8 v za 100 kg žive teže. Tudi kupčija s konji je bila dobra, cene pa so bile precej visoke. Posebno živahno pa je bilo na semnju s prašički, kjer so kljub visoki ceni vse razprodali.

Vinogradniški tečaj na Grmu priredi kmetijska šola v petek, dne 13. junija in v soboto dne 14. junija s sledečim sporedom: V petek od 2. do 5. popoldne: Najvažnejša dela v vinogradu. Trtni škodljivci. Zvepljanje in škropljenje trt. V soboto od 8. do 11. popoldne: Zelena cepljenje in ravnanje s cepljenimi trtami. Izbiro gumijevih trakov. Praktično razkazovanje zelene cepelja. Popoldne od 2. do 5.: Praktične vaje v poletnih delih v šolskem vinogradu v Gerovcih. Razkazovanje škroplilnic in žveplalnikov. Kdor se želi udeležiti tečaja, naj se prihlasi po dopisnici pri ravnatelstvu kmetijske šole na Grmu (pošta Kandija Kranjsko) do 1. junija. Oddaljenim in podpre potrebnim vinogradnikom iz Kranjskega povrne ravnatelstvo stroške za pot do Novega mesta in po 1 K 50 v na dan za prehrano. Podpora dobi pa le, kdor za njo pravočasno prosi in se mu je izrecno dovolila. Vabimo naše vinogradnike in fante k obilni udeležbi!

Čebelarški tečaj na Grmu priredi kmetijska šola v nedeljo 8. in ponedeljek 9. junija s sledečim sporedom: V nedeljo 8. junija od 2. do 4. popoldne: Življenje in razvoj čebel. Sovražniki in bolezni. Od 4. do 6. popoldne: Izdelovanje domačega in dierzonovanega kranjskega panja ter razkazovanje raznih panjev s premakljivimi satniki. V ponedeljek 9. junija od 7. do 11. popoldne: Oskrbovanje čebel. Najvažnejše čebelarstvo orodje. Čebelna paša. Pitanje čebel. Popoldne od 2. do 4. razni panji. Vzgoja matic. Izdelovanje okvirčkov, vliivanje umetnega satja in pritrjevanje z žico. Uporaba medu in voska. Pouk bo združen s praktičnim razkazovanjem v šolskem čebelnjaku. — Kdor se želi tečaja udeležiti, naj se prihlasi po dopisnici pri ravnatelstvu kmetijske šole na Grmu (pošta Kandija) do 2. junija. Oddaljenim in podpre potrebnim udeležencem iz Kranjskega povrne ravnatelstvo stroške za pot do Novega mesta in 1 K 50 v na dan za prehrano. Podpora dobi pa le, kdor za njo pravočasno prosi in se mu izrecno dovolila.

III. tečaj za krojače. Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem priredi tudi letos v poletni sezoni od 7. julija do 14. avgusta 1913 v Ljubljani tečaj za krojače in istočasno tudi tečaj za krojačice, oboje s celodnevним poukom. Pouk je namenjen predvsem mojstrim in mojstricam, ki izvršujejo svojo obrt samostojno, potem pomočnikom in pomočnicam, ki hočejo postati samostojni. Za sprejem se mora vsak prijavitelj izkazati s potrdilom pristojne zadrge ali pa županstva, da se je pravilno izučil ali da je upravičen izvrševati svojo obrt. Prijave naj se naslove na Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem v Ljubljani, Dunajska cesta št. 22. V vsak izmed obeh tečajev se sprejme največ 25 udeležencev in sicer po vrsti zgledne. Zeleti je zato, da se prijave čimprej, najbolje takoj prihlasi. Za sprejem je plačati 10 K položnine, iz katere se pokrijejo stroški za učila.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dogodki na Balkanu.

Mirovna pogajanja v Londonu.

Atene, 13. maja. Kot grški mirovni delegati so odšli v London Skuludis, Genadios in dr. Streit.

Sofija, 13. maja. Bolgarski uradni krogi izjavljajo, da pogajanja med zavezniški zaradi odgovora na noto velesil, ki so ga dali včeraj, niso bila lahka, ker se je ravn Grška upirala, brezpogojno dovoliti odločitev velesil glede Egejskih otokov. Sele na odločno zahtevo Bolgarske se je Grška vdala. Politični krogi zatrjujejo, da ni izključeno, da bo namesto preliminarne mirovne pogodbe definitivni mir. Podrobnosti pogodbe se pridržijo poznejši ureditvi ter pridejo kot dodatki koncipirani k mirovnemu instrumentu. Bolgarska je v slučaju, da bi se situacija v najkrajšem času ne razjasnila, odločena hoditi svojo pot in sama skleniti mir s Turčijo.

London, 13. maja. »Times« poroča oficijozno: Mirovna pogodba danes morda še ne bo od vseh balkanskih držav podpisana. Če pa ne pridejo vmes nepričakovani dogodki, je pričakovati, da podpišejo balkanske države pogodbo v najbližjih dneh. Politični krogi so prepričani, da bo ta pogodba že definitivna mirovna pogodba. Treba bo premagati

mного težav in treba bo mnogo razprav ne med zavezniški in Turčijo, marveč med zavezniški in velesilami. Zavezniški vedo dobro, da je vsak ugovor proti odločitvam velesil zaman in da bo imela končno besedo Evropa.

Mirovni preliminarij.

London, 13. maja. V političnih krogih zatrjujejo, da podpiše bolgarski poslanik Madžarov že danes ali najkasneje jutri mirovni preliminarij. Mirovna pogodba obsega sedem točk. Prva točka vpostavlja mirovno stanje med Turčijo in balkanskimi državami. V drugi točki prepušča Turčija vso svojo evropsko posest, zapadno od črte Medija - Enos, izvenjsi Albanije balkanskim državam. Natančno mejo določi posebna komisija. Tretjič: Turčija in balkanske države soglašajo, da določijo mejo in upravo Albanije velesile. Četrto: Turčija odstopi Grški Kreto. Petič: Usoda Egejskih otokov se prepušča odločitvi velesil. Šestič: Turčija in balkanske države soglašajo, da uredi finančna vprašanja med njimi posebna finančna komisija v Parizu. Sedmič: Turčija in balkanski zavezniški soglašajo, da se uredi vsa trgovska in industrijska vprašanja, kakor tudi vprašanje izmenjave ujetnikov potom posebnih pogodb, ki se naj po možnosti podpišejo istočasno s ratifikacijo miru.

Preliminarni mir.

Belgrad, 13. maja. Včeraj popoldne so balkanski zavezniški vročili velesilam enako se glasečo noto o preliminararnem miru. V noti poudarjajo zavezniški svoje interese glede južnih albanjskih meja in Egejskih otokov in izražajo svojo pripravljenost, da kljub temu nemudoma sklenejo mir. V informiranih krogih pričakujejo z vsoto gotovostjo, da bo preliminarni mir še ta teden podpisan v Londonu.

Sofija, 13. maja. Bolgarska je pooblastila svojega poslanika v Londonu Madžarova, da podpiše preliminarni mir. Dr. Danev odputuje v London šele koncem tega tedna. Istočasno se odpravi v Pariz tudi finančni minister Teodorov.

Albanija.

Carigrad, 13. maja. Vkrčevanje turških čet v Albaniji se prične dne 19. maja. Čete Esad paše se vkrcajo v Draču, četi Ali Riza bega in Djavid paše v Valoni. Transport je prevzela turška paroplovna družba, ki je odposlala parnika »Ontemus« in »Sviar«, ki prispevata v četrtke v Valono. Vkrčevanje se bo vršilo v presledkih po en dan.

Brindisi, 13. maja. Ald beg, šef generalnega štaba Djavid paše je dopel s častniki v Fieri, odkoder se odpelje z italijanskim parnikom v Carigrad.

Avstrijsko - italijanski kandidat za Albanijo.

Dunaj, 13. maja. V političnih krogih zatrjujejo, da sta se Avstro - Ogrska in Italija glede kandidata za albanski prestol že zedinili. Njiju kandidat je princ Wied, iz znane nemške protestantske rodbine. Pričakuje se, da se bo tripelcenta tej kandidaturi odločno uprta, to tem bolj, ker je Avstro - Ogrska nasprotovala kandidaturi princa Viljema švedskega samo zato, ker je princova žena ruska velika kneginja.

V Skadru.

Dunaj, 13. maja. »Neues Wiener Tagblatt« poroča iz Skadra: Črnogorski general Bečir vzdržuje vzorno disciplino v Skadru. Vsi delikti se brez milosti kaznujejo. Črnogorske čete vrše svojo službo z največjo energijo, obenem vzorno taktičnostjo in v najlepšem redu. Zlasti ponoči je mesto močno zastraženo. Mesto zapustiti je prepovedano. Avstrijski in italijanski sanitetni parniki so dospeli v Sakder. Ponoči so skadrske ulice razsvetljene z velikimi petrolejkami. Prebivalstvo hodi le malo na cesto. Obiskati Bardanjol in Tarabos je prepovedano. Pod predsedstvom katoliškega nadškofa se je sestavil komite, ki bo sprejel avstrijsko in italijansko ekspedicijo ter čete pogostil.

Predaja Skadra.

Rim, 13. maja. Mednarodne čete, ki imajo nalogo, Skader prevzeti iz črnogorski rok, so se v nedeljo izkrcale v Medovi ter se takoj napotile proti Skadru, kamor dospo tekom današnjega dne. Jutri izroče Črnogorci na slovesen način Skader velesilam.

O požaru v Skadru.

Cetinje, 13. maja. Uradno se zatrjuje, da je pri požaru v Skadru pogorelo samo 174 malih turških trgovin. Črnogorski vojniki so rešili mnogo blaga in dragocenosti. Aretiranih je bilo mnogo oseb, ki so na sumu, da so zanetili požar.

Bolgarsko - grška pogajanja.

Atene, 13. maja. Tu so se pričela bolgarsko - grška pogajanja o razde-

litvi osvojenega ozemlja. Bolgarsko zastopa njen poslanik v Atenah in bivši bolgarski poslanik v Carigradu dr. Sarafov.

Bolgarsko - romunski spor.

Bukarešta, 13. maja. Zbornica je votirala romunskemu kabinetu zaupnico, ter že vnaprej odobrila pogodbo v romunsko - bolgarskem sporu.

Bolgarsko - grški spopadi.

Sofija, 13. maja. Med bolgarskimi in grškimi vojniki je zopet prišlo do krvavih spopadov v Pstrastini in Evleteru. V Evleteru je prišlo do krvavega konflikta zategadelj, ker so se Grki hoteli polastiti tamkajšnjih utrjenih pozicij.

Finančna komisija v Parizu.

Pariz, 13. maja. Finančna komisija v Parizu, ki ima urediti vsa finančialna vprašanja, tikajoča se razmerja med Turčijo in balkanskimi državami, bo odgoda in se ne sestane pred nedeljo, 25. maja.

V Armeniji grozi revolucija. — Razpad azijske Turčije.

Carigrad, 13. maja. Odposlanstvo patriarha pod vodstvom patriarha Arharunija je izročilo včeraj velikemu vezirju obširen memorandum o položaju v Armeniji. Grozodejstva Kurdiv, krivičnosti uradnikov in postopanje uprave proti Armencem je tako, da je pričakovati v vilajetih Adana, Van, Diarbekir in Bitlis masakrov in revolucije. Memorandum zahteva najstrožje odredbe vlade, sicer ni pričakovati samo nesreče Armencev marveč tudi kalamitete za celo državo.

Veliki vezir je obljubil, da bo vpeljal strogo preiskavo in da bo vlada storila resne korake, prevladujoče pa pričanje, da se bliža v armeniskem vprašanju katastrofa. Preobrat. Listi pravijo, da se pripravljajo v Armeniji isto, kar se je godilo v Albaniji in Makedoniji. »Tasvir i Efkiar« piše tozadevno: Turčiji se balkanskih držav ni treba več bati. Pripravlja se pa drugi usodepolni dogodki in Turčija mora biti pripravljena, da proda svoje življenje kolikor mogoče drago.

Veliki burševski spopadi v Gradcu.

Gradec, 13. maja. Na binkočno nedeljo in ponedeljek so se vršili veliki pretepi nemških buršev. Krščansko socialni vseučiliščni društva »Caroline« so obhajali 25letnico. Priredili so spreved. Nemško nacionalni burši in fakinaza so napadli krščanske socialce ter je prišlo do krvavih pretepov, pri katerih je bilo več »Karolincev« težko ranjenih. Tudi policija je bila tepena. Končno je moralo nastopiti vojaštvo ter je 1 eskadron husarijev z več stotnjami pehote izpraznil prostor pred cerkvijo, kjer so imeli Karolinci mašo. Tudi popoldne je prišlo do izgrediv in zopet je moralo nastopiti vojaštvo in ljudstvo razgnati.

Odlikovanje v Press-biroju.

Dunaj, 13. maja. Kakor poročajo, sta bila oba voditelja tiskovnega urada zunanjega ministrstva visoko odlikovana. Šef dvorni svetnik Kania je dobil naslov avstrijskega poslanika in pooblaščenega ministra, njegov namestnik Hotlong je dobil komturni križ Franc-Josipovega reda s križcem.

Češko-nemška pravna pogajanja.

Praga, 13. maja. Glede pravnih pogajanj pišejo češki listi v binkočnih člankih, da so se češko-nemška pravna pogajanja popolnoma ponesrečila. Venkov piše: Poostreni napadi Nemcev nas bodo prestrašili in razburili. Mi ostanemo mirni. Lahko pa izjavimo slovesno, da nemški teror ne bo izsilil od čeških poslancev nobenih koncesij. »Narodni Politika« piše: Nemške grožnje bodo dosegle samo to, da bodo vztrajali Čehi na svojem stališču katerega bodo zastopali z vsemi silami in ne bodo prav nič odnehali ne strahu se največjih žrtv. »Samostatnost« pozivlja češke stranke k edinosti, kajti ravno sedaj morajo v tem velevažnem narodnostnem boju biti vsi Čehi složni. »Narodni Listy« izjavljajo da Nemci niso za pogajanja, marveč da hočejo samo terorizirati. Pričakuje se, da češki narod v sedanjih obrambi narodnega gospodarstva ne bo zapustil deželnega odbora. Češki narod je še vedno finančno tako močan, da bodo češki finančni zavodi še vedno lahko podpirali in vzdržali ravnotežje na češkem gospodarskem polju.

Razpust gališkega deželnega zbora.

Dunaj, 13. maja. Jutrajšnja uradna »Wiener Zeitung« priobčuje cesarski patent, s katerim se razpušča deželni zbor gališki in se razpisujejo nove volitve. Nove volitve bodo najbrže meseca junija.

Kossuth in Justh.

Budimpešta, 13. maja. Proti volji voditeljev neodvisne stranke se bosta

Kossuthova in Justhova stranka zedinili ter pritegnili tudi izven strank stoječe osemindesetstnike, tako da se bo ustanovila nova stranka s programom iz leta 1848. Do sedaj se je izmed teh zadnjih oglasilo že 50. Kossuth in Justh izgubita vodilno mesto in dobe naslov morda častnih predsednikov ali častnih članov. Pravi voditelj bo baje grof Mihael Karolyi. Program nove stranke bo popolnoma onemogočil sedanjo vlado, vstrajal na zahtevi po personalni uniji in zahteval revizijo volilne reforme v radikalni smeri.

Proces Lukacs-Desy.

Budimpešta, 13. maja. Generalni ravnatelj Ogrske banke Pavel Elek je zaprosil, da ga zasljišijo v procesu Lukacs-Desy posebej. Včeraj bi ga bili morali zasljišati, Elek pa je naznanil, da se mu je zdravje poslabšalo, vsled česar ne more priti k zasljišanju. Vsekakor pa bo prišel h glavni razpravi 27. t. m.

Angleški državniki v Avstriji.

Split, 13. maja. Ministrski predsednik Asquith, lord admiralitete Churchill in admiral Moore so dospeli na parniku »Euchantrées« v Split, ter nadaljujejo jutri potovanje.

Turško-perzijska meja.

Pariz, 13. maja. Glasom poročil tukajšnjih listov je porta poverila Haki paši nalogo, da skupno z angleško vlado končno uredi turško-perzijsko mejo in da konča tudi pogajanja glede angleško-turške pogodbe v zadevi Bagdadske železnice.

Avstrijsko posojilo Kitajski.

London, 13. maja. »Daily Telegr.« izve, da bo angleški poslanik v Pekingu formalno protestiral proti avstrijskemu posojilu Kitajski. Stvar je vsled tega zamotana, da je avstrijska bančna skupina dala že predjem 1 milijona funtov in da je za to vsoto kitajska vlada že naročila torpedovke in topničarke.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 13. maja 1913.

Termin.

Pšenica za maj 1913. za 50 kg 1070
Pšenica za oktober 1913. za 50 kg 1144
Rž za maj 1913 za 50 kg 946
Oves za maj 1913 za 50 kg 845
Koruza za maj 1913 za 50 kg 791
Koruza za julij 1913 za 50 kg 810

Že mnoga leta preizkušeni in odlični zdravnikov priporočeno živilo za odrasle in otroke pri motenju prebave, pri slabosti in pomanjkanju slasti. — Idealno in rado uživano krepčilo za prebolele, ki se da pripraviti za vsak okus ter učinkuje tek pospešujoče in prebavljajoče.

Liljskomlečno milo s konjičkom

Bergmanna & Co., Dečini n. L.

ostane prejkoslej nedosežno po svojem učinku proti pegam, dalje neupljivo za racionalno negovanje kože in lepote, kar potrjujejo vsak dan prihajajoča priznana pisma. Dobiiva se po 80 h po lekarnah, drogerijah, parfumerijskih trgovinah itd. Istotako se obnaša Bergmanna liljna krema »Manera« čudovita za ohranitev nežnih damskih rok; v lončkih po 70 vinarjev povsod.

Slamniki in klobuki

najmodernejših oblik

kravate

rokavice

perilo

palice, dežniki itd.

Vse potrebščine za turiste, lovce, tenis itd.

Serravallo^{vo} železnato Kina-vino

Higijenična razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okrepeča živce, poboljša kri in je

rekonvalescentom

in malokrvnim

zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

„Izborni okus.“

Večkrat odlikovano.

„Nad 8000 zdravniških spričeval.“

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj TRST-Barkovije. 87

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 Srednji zračni tlak 736 mm

Maj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
11.	2. pop.	730.4	14.0	sl. jvzh.	dež
	9. zv.	731.1	9.7	sl. svzh.	„
12.	7. zj.	734.9	10.0	slab jug	oblačno
	2. pop.	735.3	15.2	sr. jvzh.	„
	9. zv.	736.2	11.2	sl. sever	„
13.	7. zj.	737.5	8.6	sl. jug	jasno

Srednja predvčerajsna temperatura 11.6°, norm. 13.5° in včerajsna 12.1°, norm. 13.7°. Padavina v 24 urah 17.3 mm in 0.0 mm

Zahvala.

Povodom bridke izgube našega ljubljene soproga, očeta, brata in strica, gospoda

Anton Breskvarja

bivšega ključavničarskega mojstra in hišnega posestnika

izrekamo tem potom najtoplejšo zahvalo za vse izkaze globokega sočutja ter za mnogobrojno darovane prekrasne vence.

Prav posebno se še zahvaljujemo slav. ljubljanskemu gasilnemu in reševalnemu društvu za izkazano čast, kakor tudi vsem onim, ki so ga spremlili k večnemu počitku. 1726

Spodnja Šiška, 13. maja 1913.

Zalujoci ostali.

za prodajanje razglednic išče spretnega, zmožnega 1727

zastopnika za Kranjsko

zmožna tvrdka proti visoki proviziji. — Cenj. dopisi z navedbo referenc pod »Weihnachts-Schlager 1913« na upravništvu »Slovenskega Naroda«.

Slamniki

najmodernejših oblik

kravate

rokavice

perilo

palice, dežniki itd.

Vse potrebščine za turiste, lovce, tenis itd.

Specialna modna in športna trgovina za gospode in dečke

J. Kette

Ljubljana, Franca Jožefa cesta št. 3.

Solidna postrežba

Zmerne cene.

Sinuže išče 23letno

dekke

ki zna voditi samostojno gospodinjstvo, Gre tudi na deželo. Pod „Dobra kuharica“, pošto ležeče, Ljubljana.

Iščem pod zelo ugodnimi pogoji za nadaljno financiranje svoje že k patentu proglašene iznajdbe 1728

posojilo 4000—5000 K

Nadaljna pojasnila daje A. Černe, Ljubljana, Cegnarjeva ul. 8. I. nad.

Stanovanje s hrano

pri boljši slovenski rodbini, stanujoči v bližini gledališča išče gospodična. Ponudbe na upr. „Sl. Nar. pod „V. S.“ 1729

Samo enkrat v življenju in nikdar več se ne ponudi tako

ugodna prilika za nakup cenih tkanin.

Povodom smrti svojega moža sem prisiljena vse blago 40 odstotkov pod lastno ceno ponuditi svojim odjemalcem, samo da vsaj nekoliko zmanjšam zalogo in domačim tkalcem, ki trpe pomanjkanje, preiskrbim zasluzka.

40 metrov ostankov

sortiranih: kanafas za posteljne prevleke, močan oksford za srajce, cefir za srajce in obleke, modrotisk, blago za bluze in obleke, platno itd., vse prve vrste kakovosti K 18—, Dolgost ostankov 4—14 metrov. Mnogo priznanih pisem priča o tem, da sloni moje podjetje na solidni podlagi. Razpošiljanje po povzetju. 1722

Marija Bekera, vdova, tkalnica platnine in pavoline, Nachod na Češkem.

Franco Dollenc,

čevljarški mojster v Ljubljani

si usoja slavnemu občinstvu vladno naznanjati, da je preselil svojo čevljarstvo obrt iz Kolodvorske ulice šte. 35 1655

na Sv. Petra cesto šte. 30 (preje g. Marija Horvat).

Pri tej priliki se svojim p. n. odjemalcem najtopleje zahvaljujem za dosedanje naklonjenost ter se priporočam tudi v bodoče.

Narodna tiskarna

v Ljubljani.

Telefon št. 85.

Se priporoča v izvršitev vseh tiskarskih del, kakor: časopisov, knjig, tiskovin za urade, hranilnice in posojilnice, cenikov, okrožnic, jedilnih listov, mrtvaških listov itd. itd.

Telefon št. 85.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar

naznanja sl. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov

cvetlični salon

Pod Trančo. 48

Velika zaloga suhih vencev.

zdelovanje šopkov, vencev, travkov itd.

Okusno delo in zmerne cene

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Proda se opekarna na juž. Kranjskem,

zelo donosna za K 15.000. Cena za 1000 opek K 50. Zemljišča se lahko prikupi poljubno. donosen na pet kamnov s 15 orali polja, logov in gozda; cena kron 30.000. Ponudbe na Pozemkova banka v Pragi (Češko). 1685

Proda se

po najnižji ceni še:

1 špecerijaka stolaža, skoraj nova, 2 pudelna za manufakturo, 1 pudel za špecerije, 1 večje stojalo za olje, 4 x predeleženo, 2 pisalni mizi, 1 ciklostil.

1 Ljubljansko uradniško gospodarsko društvo v likvidaciji Suhičeva ulica šte. 3, III. nadstr. Uradne ure od 2—1/4 pop.

Navadna kuharica ali dekke za vse.

Bolgarski doktor z materjo, ki potuje v zdravilišče Grače pri Trstu, 1724

išče za poldrugi mesec

kuharico ali dekke za vse (event. mlado samostojno na navadno vdovo) ki lahko nekoliko pomaga pri kuhanju. Mesečna plača 30—45 K. Strogi pogoji: dobro srčnost, mirnost, zanesljivost, skromnost, biti mora simpatična in močna (prednost preprosta meščanska oseba), 23—28 letna, razume naj prav nekoliko nemško, imeti dobra spričevala in iti mora takoj v Grače. Tudi dekke za dežele. Predstavijo naj se samo take, ki natančno odgovarjajo gorajšnjim pogojem na Miklošičevi cesti št. 8, I. nadstr. soba šte. 1 in sicer od 9—12. in od 2—7.

Tesači

dobijo takoj za več let delo za tesanje tramov v gozdu, v akordu.

Vprašanja na upravništvo »Slovenskega Naroda.« 1712

Slamnike

moderno nakitene, oblike, kakor vse potrebščine za modiste prodaja najceneje

M. Horvat

Ljubljana, Stari trg 21.

Popravila točna in cena.

Narodna knjigarna

v Ljubljani

Prešernova ulica šte. 7.

priporoča

kanceljski, konceptni, dokumentni, ministrski, pisemski, ovitni in barvani papir

Rasete s pisemskim papirjem.

Trgovske knjige

v vseh velikostih, črtane z eno ali z dvema kolonama, vezane v papir, platno ali polusnje.

Odjemalne knjižice po različnih cenah.

Zaloga šolskih zvezkov in risank.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Velika izber

vseh pisarniških potrebščin, svilenikov, poroc, porocnikov, radirk, kamenčkov, tablic, gobic, črnica itd.

Barve za šole in umetnike.

Razglednice

pokrajinske, humoristične, umetniške vseh vrst, od najpreprostejših do najfinjših.

Albumi za slike in dopisnice, vezane v pliš in v usnje.

Poezijske knjige.

Podobice za otroke.

Leseni okvirčki za razglednice.

Risalne deske, trikotniki, palete, risalna ravnila, tuše, čopiče.

Notesi in tiskalniki.

Kočijaž

oženjen, 32 let star, zmožen nemškega in slovenskega jezika, išče stalno službo pri kakšni graščini ali pri kakšni večji obrti, najraje zunaj na deželi. 1665

Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda.«

Kavarna

vso noč odprta

LEON

Gostilna

Florijanska ulica št. 6.

Sprejme se takoj 1719

natakarica

zmožna obeh jezikov, ki bi prevzela srednjo gostilno na račun in isto samostojno vodila. Kavcije par sto kron potrebno. — Ponudbe na:

Rudolfa Dergan, Laški trg.

Naznanja se p. n. občinstvu, da se v soboto, 10. maja otvori

nova gostilna

na Rimski cesti 11.

Točijo se pristna istrska, dalmatinska, furlanska in goriska vina. Dobi se tudi pelinkovec (vermut) in marsala. Vsa ta vina so kupljena od najbolj zanesljivih vinogradnikov. 1710

Od 5 litrov skupaj vzeto ceneje.

Za mnogobrojen obisk se priporoča

Leonardo Galante

Težaka (hlapca)

sprejme v službo tekom meseca maja

lv. Dekleva, trgovec, Rozina. 1718

Definitivni nastavljenici!

Obrnite se v svojih 1514

kreditnih zadevah

na podpisano pisarno, ki Vam bode dala za vsak slučaj najnatančnejša pojasnila in Vam najboljše svetovala. Prošnje vlagati je pisмено, ter izvolite za frankaturo priložiti 30 yin. v znakmah. Ljubljana, kreditna pisarna, Elizabetna cesta 4.

Proda se veleposestvo,

zapisano v deželni deski, Krupa, pošta Gradac, okraj Metlika na Kranjskem v izmeri 900 oralov, od teh okoli 200 oralov izbornega polja (rdeča glina), logov in 700 oralov 20 do 80 let starega gozda, vse v enem kompleksu okoli grada; višina nad morjem 130—150 m. Podnebje toplo, železniška postaja Gradac in železnica že zgrajena 10 minut oddaljena. Iz gozdov, če se posekajo, se lahko napravijo zelo rodovita polja, loke, vinogradi. Grad s 36 prostori v I. nadstropju, mlinom pod gradom, vodna sila za veliko žago za parkete, kakor tudi za druga industrijska podjetja. Pivovarna bi izobno prosperirala, mrzle kleti pri roki. Cena z vsem fundusom in instruktom kron 250.000 — brez mlina 220.000. Ponudbe na Pozemkova banka v Pragi (Češko). 1684

Kolo

popolnoma novo, se radi nabave motornega kolesa 1645

ceno prodaja.

Anton Justin, strojnik Mestne elektrarne, Slomškova ulica v Ljubljani.

Radi prevelike zaloge blaga 20% popusta na vse pomladne najnovejše damske knstume, krila, bluže kakor tudi obleke in površnike za gospode in dečke najmodernejšega kroja. — Postrežba točna in solidna. Našim odjemalcem popustimo še 20% radi opustitve reklame na tramvaju.

Angleško skladišče oblek
O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5.

št. 9321

1723

Razpis.**Za razširjatev okrajne ceste Ivančna gorica-Muljava**

v cestnem okraju Višnja gora na 40.000 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapadajoče ponudbe z napovedjo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna ali z napovedbo pavšalne svote naj se predložijo do

2. junija t. l. ob 11. dopoldne podpisaneu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečatene z napisom: „Ponudba za prevzete cestne gradbe Ivančna gorica — Muljava.“

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu.

Od dež. odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 9. maja 1913.

Kupi se 1725

lovski voz (brek)

za 6 oseb če mogoče s streho.

Ponudbe pod „Brek“ na upravništvo »Slovenskega Naroda.«

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 12 vplačili.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond K 58.461.432-56 — Izplačano odškodnine in kapitalije K 123.257.695-77

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje: Cigar pisarne so v lastnej bančnej hiši

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!

Modna trgovina

v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 7.

Solidno blago, Nizke cene, Vzorci poštnine prosto.

ANTON SCHUSTER

:: Konfekcija ::

za dame in deklice,

bluze, modno blago, sukno, platno, garniture, preproge, šerpe, rute, pletl.

Vizitnice

v elegantni obliki priporoča
Narodna tiskarna.

Žalni klobuki vedno v zalogi. — Popravila se sprejemajo in točno izvršujejo.

Priporoča se
solidna trrdka

modni salon

damskih in otroških slamnikov v najnovejših
oblikah, vseh vrst in raznih športnih čepic.Marija Götzl Ljubljana,
Zidovska ulica šte. 8.

Zunanja naročila se razpošiljajo z obratno pošto.

Odda se v najem hotel „Ilirija“ v Ljubljani.

Ponudbe je vložiti do 1. julija 1913 pri pivovarni v Laškem trgu.

Priporoča se

ANTON ŠARC

trgovina s perilom, pralnica in likalnica

Ljubljana, Selenburgova ulica 5.

874

Ljubljana,
Marije Ter.
cesta št. 11
: (Kolizej). :

Fr. Kapus

Ljubljana,
Marije Ter.
cesta št. 11
: (Kolizej). :

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Zaloga spalnih ter jedilnih sob
: v različnih najnovejših slogih. :

Vsakovrstno drugo pohištvo.

Priznano solidno blago
ter najnižje cene.
Zajamčeno trpežni izdelki.

Otomane, divani in žimnice

različne kakovosti.

Velika izbira 3408

otroških vozičkov,

vsakovrstnih slik, ogledal itd.

Lepo zračno, moderno urejeno

stanovanje

v novi hiši s 3 sobami, predsobo, sobo
za služkinjo, kuhinjo in pritliklinamise odda za avgust 1703
na Poljanski cesti 73.

1533

Zavod za pohištvo

Fran Doberlet v Ljubljani,
Frančiškanska ulica 8priporoča pohištvo vsake vrste
solidne izvršitve in po nizki ceni.Kdor potuje v Primorje,
naj obišče 845

Hotel Bristol, Reka

80 moderno urejenih sob, električna luč,
lift, kopeli, kavarna, restavracija z iz-
vrstno kuhinjo. Zmerne cene.

Edini slovenski hotel na Reki

Spoštovanjem Pero Trpinac.

Sladni čaj znamka „Sladin“.

50 % prihranka tudi na mle-
ku in sladkorju in okusen
zajtrk, jutro dosežejo oni, ki
namesto kave, čaja, kakao, sladne kave,
pijejo sladni čaj. Ako se ga uporablja
pri dojenčkih namesto moka za otroke,
so otroške bolezni manj nevarne. — Je
za polovico cenejši. Dr. pl. Trnkóczyjev
sladni čaj ima ime Sladin in je vedno
bolj priljubljen. Povsod 1/4 kg za-
voj 60 vin. Tudi pri trgovcih. Po
pošti pošlje najmanj 5 zavojev lekarnar
Trnkóczy v Ljubljani. Ta lekarnar je
svojih 8 otrok zredil s sladnim čajem.
Glavne zaloge na Dunaju: lekarnar Trn-
kóczy št. 109, Josefstädterstrasse št.
25, Radetzkyplatz št. 4. V Gradcu: Sack-
strasse št. 4. Priporočljiv zlasti za one,
ki se čutijo bolne in slabe. Za resničnost
tega naznanila jamči 5 tukaj navedenih
vrčk Trnkóczyjevih, istotako ugodne so d-
be zaupanja vrednih oseb.Moč! bolj priljubljen. Povsod 1/4 kg za-
voj 60 vin. Tudi pri trgovcih. Po
pošti pošlje najmanj 5 zavojev lekarnar
Trnkóczy v Ljubljani. Ta lekarnar je
svojih 8 otrok zredil s sladnim čajem.
Glavne zaloge na Dunaju: lekarnar Trn-
kóczy št. 109, Josefstädterstrasse št.
25, Radetzkyplatz št. 4. V Gradcu: Sack-
strasse št. 4. Priporočljiv zlasti za one,
ki se čutijo bolne in slabe. Za resničnost
tega naznanila jamči 5 tukaj navedenih
vrčk Trnkóczyjevih, istotako ugodne so d-
be zaupanja vrednih oseb.

N. F. Schaffer

nadzornik c. kr. držav-
ne železnice v Beljaku
prosi, da se mu določi
11 škatel tako izborna
učinkujočih 4544Salmiakovih
: pastilij :(kašelj lajšajočih,
slez razkrajajočih)
lekarja PICCOLI v
Ljubljani, c. in kr.
dvornega založnika,
papeževnega založnika. Ena škatljica
20 v, 11 škatljic 2 K.
Naročila po povzetju.

Ugodna prilika!

Važno za lastnike žag, tovarn, mlinov itd.

Pri postojnski jami se prodaja vsled razpusta obrata sledeče:

- 1) 2 še jako dobro ohranjena stroja na par, izdelana od tvrde
Woll, Magdeburg-Buckau, vsak je za 45 HP.,
 - 2) zraven spadajoči dinamo,
 - 3) 1 večja še prav dobro ohranjena strožnica za kovino,
 - 4) 4 manjši dinamo,
 - 5) 2 črpalnici za napeljevanje obratne vode itd.
- Vsakemu reflektantu je na prosto voljo dano ogledati si navedene
stvari na licu mesta. 1720
Vsa nadaljna pojasnila se izvedo pri jamski upravi v Postojni.

Ugodna prilika!

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1912.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.

Odhod.

6-52 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Tr-
žič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak,
Franzenfeste, Celovec, St. Vid ob Glini,
Dunaj.7-32 zjutraj. Osební vlak na Grosuplje,
Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo,
Stražo - Toplice.9-09 dopoldne. Osební vlak na Kranj,
Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak,
Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Ce-
lovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Ber-
lin.) (direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.)11-30 dopoldne. Osební vlak na Kranj,
Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak,
Franzenfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.1-31 popoldne. Osební vlak na Grosu-
plje, Kočevje, Trebnje St. Janž, Rudolfovo,
Stražo - Toplice.3-32 popoldne. Osební vlak na Kranj,
Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak,
Franzenfeste, Celovec.6-35 zvečer. Osební vlak na Kranj, Tržič,
Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na
brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd,
Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec,
Linc Dunaj.7-44 zvečer. Osební vlak, na Grosuplje,
Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.10-00 po noči. Osební vlak na Kranj, Je-
senice, Gorico, Trst Na Jesenicah zveza
na brzovlak na Beljak, Franzenfeste, Ino-
most, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago,
Draždane, Berlin.

Prihod.

7-23 zjutraj. Osební vlak iz Trsta, Go-
rice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Ber-lina, Draždan, Prage, Linca, (Londona)
Vlissingena, Monakovega, Solnograda, Ino-
mosta, Beljaka, Tržiča, Kranja.8-59 zjutraj. Osební vlak iz Rudolfovega,
St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.9-51 dopoldne. Osební vlak iz Trbiža,
Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Dunaja,
Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda,
Inomosta, Beljaka.11-14 dopoldne. Osební vlak iz Gorice
Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka
Tržiča, Kranja.3-00 popoldne. Osební iz Straže-Toplic,
Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Ko-
čevja, Grosupljega.4-20 popoldne. Osební vlak od Trsta,
Gorice, Trbiža, Jesenic, Linca, Celovca,
Solnograda, Franzenfeste Beljaka, Tržiča,
Kranja.7-00 zvečer. Osební vlak iz Jesenic z
zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždan,
Prage, Dunaja, Linca, Celovca, Kölna,
Monakovega, Solnograda, Inomosta, Fran-
zenfesta, Beljaka, (direktni voz Solnograd-
Opatija-Reka).8-15 zvečer. Osební vlak iz Trsta, Gorice
Trbiža, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca
Beljaka, Tržiča, Kranja.9-13 po noči. Osební vlak iz Straže-To-
plic, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega
Kočevja, Grosupljega.11-33 po noči. Osební vlak iz Trsta, Go-
rice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, KranjaPostaja: Ljubljana drž. kolodvor.
Odhod na Kamnik: 7-27, 11-50, 3-12,
7-15, (11-00 ob nedeljah in praznikih).
Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41,
6-15, (10-30 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Ustanovljena 1884.

Ustanovljena 1884.

„CROATIA“

zavarovalna zadruga v Zagrebu.

Glavni zastop za Kranjsko, Koroško in Stajersko v Ljubljani
pri tvrdki Kmet & Komp., Marije Terezije cesta šte. 8.Centrala v Zagrebu v lastni hiši, vogal Marovske
in Preradovičeve ulice. Centrala

Podružnica v Trstu, Via del Lavatoio šte. 1, II. nadst.

Ta zadruga sprejema po ugodnih pogojih sledeča zavarovanja:

I. Na življenje.

1. Zavarovanje glavnic za slučaj doživljenja in smrti;
2. zavarovanje dote;
3. zavarovanje življenske rente;

29

II. Proti škodi in požaru.

1. Zavarovanje zgradeb, (hiš, gospodarskih poslopij, tovaren).
2. Zavarovanje premičnin (pohištva, prodajališkega blaga, gospodarskih
strojev; blaga itd. itd).
3. Zavarovanja poljskih pridelkov (žita, sena itd.)

III. Zavarovanje steklenih šip.

Zaružno imetje vseh oddelkov znaša K 3,013.332-66
Dohodek letne premije s pristojbinami K 1,486.297-56
Izplačane odškodnine K 5,624.162-96Sposobni mestni posredovalci in akvizit-
terji se sprejmejo pod ugodnimi pogoji.

Telefon šte. 165.

Telefon šte. 165.

ING. UHLIR

:: TEHNIČNI BIRO IN STAVBNO PODJETJE ::

1428

Centrala: Ljubljana, Resljeva cesta št. 26 (polog plinarne). — Podružnice: Gorica, Trst, Zagreb.

Beton * železobeton

* mostovi * stropi *

dvorane * zaziidki

: turbin. :

Strokovna izvršitev

vseh vrst načrtov *

prevzetje zgradb *

: tehnična mnenja.

Vodovodi * elek-

trične centrale * tur-

bine * mlini * žage *

: opekarne in :

moderne apnenice.

Obisk strokovnih

inženirjev na željo.

Nizke cene!

Novosti sukna za moške in modnega blaga za damske obleke!

Zahtevajte vzorce!

LENASI & GERKMAN.

Ljubljana, Stritarjeva ulica 4.
Vzorec zavarovan.

Puch motorno kolo

2³/₄ HP, lahko, dobro ohranjeno,
se ceno prodaja.
Maks Križe, Postojna.

Gostom, ki dohajajo v Trst,
1351 se priporoča

hotel Hinko Kosič

Trst, ulica Carradori št. 15,
5 minut oddaljen od južnega kolodvora.

Restavracija
ulica Carradori 18 (vokal ulice Ghega).

Čipkasto blago, čipke,

:: vložki, vezenja, ::

svila, pozamentarija, gumbi, žaboti in vse druge
modne potrebščine za dame v obilni izbiri in
dobrega okusa v modni trgovini za dame

P. Magdič, Ljubljana

nasproti glavne pošte.

1228

Stanovanje

s 6 sobami in stanovanje s 3 sobami
se odda za avgust.

Natančnejše se izve pri **prof. dr.**
Ilešiču, Slovenski trg 8, II. 1704

Moderno zidana, solnčno ležeča

: hiša :

ki je še 16 let davka prosta na naj-
lepšem kraju v Ljubljani z velikim
krasno zasajenim vrtom, z 2 lepima
stanovanjema po 4 sobe s kopelji itd.

se jako ugodno prodaja.

Več se poizve pri upravnistvu
»Slovenskega Naroda«. 1446

Krapinske toplice (Hrvaško) zdravijo protin, revmatizem, ishias.

Prospekte in pojasnila daje zastoj
ravnateljstvo.

Na olomuški način iz lastnega, najboljšega
vsak dan svežega sira izdelane 1568

Pelmonostrske kvarglje

St. IV. ponuja nadvojvodsko centralna
mlekarna Pelmonostor v železniških
zabojčkih od 4-8 kop vsebine loco Pelmo-
nostor po K 120 kopa z embalažo vred
(povzetje). Poštni zabojček za vzorec z
okoli 2-5 kope vsebine pošljemo franco na
vsako pošto za K 450 po povzetju. Nadvoj-
vodsko centralna mlekarna Pelmonostor.

„Zdravnik želodca“ je najboljši liker za želodec.

„Zdravnik želodca“ je najboljši liker za želodec.

Radioaktivno termalno kopališče

Toplice na Kranjskem

Sezija od 1. maja do 1. oktobra.

Postaja dolenske železnice Straža-Toplice. Akratov vrelec 38°C., ki daje vsak
dan čez 30.000 hl radioaktivne termalne vode. Zdravljenje s pitjem in kopanjem,
Izredno uspešno proti putiki, revmi, neuralgiji (trganju), ženskim boleznim
in drugim. Velika kopališča, posebne in močvirne kopeli. Elektroterapija in
masaža. Ravnateljstvo: Kopališki zdravnik dr. Konstantin Konvalinka. Zdravo
podnebje. Gozdna okolica. Bogato opremljene sobe. Izborne in cene restavracije.
Prospekte in pojasnila daje brezplačno **kopališka uprava.** 1178

Uradniško hranilno društvo v Gradcu

R. Z. Z. G. Z.

Osební kredit

nradnikom, profesorjem, učiteljem, umirovljenim itd. ob najugodnejših pogojih.
Nič predstroškov. Več v razvidih.

Hranilne vloge se obrestujejo dnevno po

5% od zneskov nad 1000 kron ob 60-
dnevni odpovedi: 5 1/4 % od zneskov nad 2000 kron ob 90-
dnevni odpovedi: 5 1/2 %

Obresti se polletno prištevajo glavnici. Nič rentnega davka. Vložne knjižice se spreje-
majo v shrambo. — Razvidi in položnice brezplačno. Stanje vlog: K 5.200.000.
Jamstvo združnih deležev: K 6.150.000. Rezervni fond in vrednostni papirji:
K 575.000. — Pojasnila daje brezplačno.

Josip Kosem v Ljubljani, Krakovski nasip št. 22,
vsak ponedeljek, sredo in petek med 1/2 3. in 1/2 4. uro popoldne. :

Kolesarji!

Ako si hočete prihraniti znatnih nepotrebnih izdatkov, tedaj ne
kupite in ne naročite nikjer koles ali kolesarskih potrebščin,
dokler ne poznate naših cen za leto 1913.

Najboljši in najcenejši nakup
pri tvrdki

Karel Čamernik & Ko.

Ljubljana, Dunajska cesta št. 9-12,
špeciálna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in po-
sameznimi deli. — Mehanična delavnica in garaža.

Ivan Magdič

krojač prve vrste

Ljubljana, 2092

Dunajska cesta št. 20

(nasproti kavarni „Europa“)

se priporoča.

Zaloga angleškega blaga.

Naznanilo preselitve.

Odvetniška pisarna

DR. JOSIPA FURLANA

se nahaja vsled preselitve od 10. maja t. l. naprej
v Ljubljani, Sodna ulica 1
v pritličju.

1716

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Centrala v Trstu. Filijalka v Dubrovniku, Kotoru, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku, Zadru.

Živahna zveza z Ameriko.

Delniška glavnica K 8.000.000.

Nakazila v Ameriko in akreditivi.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje
(rente, zastavna pisma, delnice, srečke
itd.) — Valute in devize. — Promese
k vsem žrebanjem.

Sprejema vloge na hranilne knjižice
ter na žiro in tekoči račun.

Obrestovanje od dne vložitve do dne dviga.
Rentni davek plača banka iz svojega.

Eskomptira: menice, devize in fakture.
— Zavarovanje vredn. papirjev proti
kurzni izgubi. — Revizija žrebanja
srečk brezplačno. — Rembours-krediti.
— Borzna naročila. — Inkaso.